

Det svenska TV-utbudet
1987 och 1993.
Undersökning av sändningstid
och programkategorier.

Olof Hultén
Carin Nilsson

Arbetsrapport nr 41

ISSN 1101-4679

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	1
Det svenska tv-utbudets förändring 1987 och 1993	3
Inledning	3
Undersökningens tema	3
Programklassificeringen	3
Redovisning av tabellmaterialet	4
Sändningstid och programprofil för SVT hösten 1987 och hösten 1993	6
Det totala utbudet	6
Fakta	6
Fiktions	6
Bästa sändningstid	7
Avslutning	8
De fem svenska tv-kanalernas utbud hösten 1993	9
Inledning	9
Sändningstiden	9
Bästa sändningstid	11
Fakta- och fiktionsutbudet: en närmare granskning	12
Andel svensk fiktion	13
Balansen information och förstöelse	14
Sammanfattning	15
Metod och genomförande	16
Urval och datamaterial	16
Klassificeringsunderlag och kodningsenheter	16
Kodningen	17
Vad som inte ingår i materialet	17
Diskussion om kvantitativ innehållsanalys som metod för att studera tv-kanalernas utbud. Förändringar av genrer över tid. Olika klassificeringsstrategier för genrebestämning	18
Olika klassificeringsstrategier för genrebestämning	19
Avslutning	23
Debatten om programkvalitet	23
Indirekta kvalitetsmått	23
Litteraturförteckning	26
Kodboken	Bilaga
Vissa grundtabeller	Bilaga

FÖRORD

Den här presenterade undersökningen genomfördes under vintern 1994 vid Göteborgs universitet, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation. Projektansvarig är högskolelektor Olof Hultén, som även svarar för rapporten. Projektassistent är Carin Nilsson, som också kodat materialet och lagt upp databasen.

Rapporten är tidigare publicerad (april 1994) i en preliminär upplaga i samband med att resultaten offentliggjordes. Studien är beställd av Sveriges Television för att bidra till diskussionen om huruvida innehållet i SVTs kanaler "kommersialiserats", dvs anpassats efter de privata kanalernas utbud. Detta är en viktig fråga för SVT och den svenska televisionens utveckling överhuvudtaget och något som blivit ett allt viktigare inslag i debatten om public service-verksamheten. SVTs nuvarande avtal med staten löper ut den 31 december 1996 och TV4s avtal skall ersättas eller förlängas ett år senare. Den mediepolitiska utvärderingen av den inhemska televisionen har redan börjat, vars resultat kommer att manifesteras i en ny Radiolag och innehållet i respektive programföretags nya avtal med staten.

Självklart är debatten och mediepolitiken en angelägenhet för alla som är engagerade i framtiden för svensk television. Stora värden står på spel. För dem som anser att en fortsatt stark public service är en garant för mångfald och kvalitet rör det sig om försvar av hotade kultur- och informationspolitiska principer. För dem som anser att den traditionella, offentligt sanktionerade televisionen är en idémässig anakronism gäller frågan mer yttrandefrihetens principer: skall staten lägga sig i eller överlåta till privata aktörer att bestämma televisionens utveckling? För dem som främst är intresserade av att tjäna pengar på en övergång till en kommersiell finansiering av televisionen rör mediepolitiken tillgången till en växande marknad i centrum av en alltmer multinationell underhållningsindustri.

Eftersom så stora värden står på spel är det förstas också i högsta grad angeläget att beslutsunderlaget för tv-politiken är av god kvalitet, relevant och allmänt tillgängligt. När det gäller den avgränsade frågan om vad de svenska kanalerna faktiskt erbjuder och hur konkurrensen påverkat tablåer och programkvalitet finns det brister idag. Det är nödvändigt att de kan avhjälpas. Här kan medieforskningen göra viktiga insatser.

Det finns flera orsaker till osäkerheten och bristerna i vår kunskap om utbudet och dess förändring. Televisionens totala utbud har vuxit mycket snabbt de senaste åren. För dem som nöjer sig med att ta del av utbudet som mer eller mindre vanlig tittare går översikten och mönstren därför lätt förlorade.

För dem som är verksamma inom televisionen finns givetvis en uppsättning egoistiska motiv för att betona den ena eller den andra

tendensen för att stärka sina argument.

Slutligen bör de metodologiska svårigheterna betonas. Jämförelser över tid och mellan olika kanaler försvåras av skillnader i programformer och -kvalitet. En diskussion av dessa svårigheter finns i den senare delen av rapporten.

Det är påtagligt hur forskarnas intresse vuxit för kvalitativa undersökningar av tv-utbudet. Utgivningen av böcker som diskuterar nya programformer och genreutveckling inom tv ökar i Europa. Fortfarande befinner vi oss dock i början av en systematisk förståelse av den utveckling som sker. Det är väl tveksamt om forskningen kan hålla jämna steg med det "innovations"tempo som utmärker televisionen för närvarande.

Den här undersökningen (och en uppföljning som görs hösten 1994) har beställts av SVT för att få underlag för att svara sina kritiker. Det finns även en del andra studier och universitetsuppsatser av motsvarande slag, men det saknas en gemensam källa för analyser av utbudet. På sikt är det angeläget att en gemensam, opartisk och allmänt tillgänglig sådan databas upprättas i Sverige.

De är två konkreta och begränsade frågeställningar som belyses av denna undersökning: dels att se om SVT ändrat sin programprofil hösten 1993 i förhållan
de till hösten 1987 (då den nuvarande kanalstrukturen infördes), dels att göra en jämförelse mellan SVTs kanaler och de tre svenska kommersiella tv-kanalernas (TV3, TV4 och Femman) utbudsprofil hösten 1993.

Det svenska tv-utbudets förändring 1987 och 1993.

Inledning

Fyra veckor under perioden september till november 1987 och 1993 valdes slumpmässigt ut för denna undersökning och varje program som då sändes har klassificerats efter vilken typ det representerar. Totalt omfattar underlaget ca 3.200 program med en sammanlagd sändningstid på drygt 1.540 timmar (92.500 minuter). Alla program under dessa veckor som återfinns i Rösterna i Radio med egna programrubriker och sändningstider ingår i materialet.

En närmare beskrivning av hur undersökningen gjorts återfinns i bilagan till denna rapport.

Icke tablålagda pausprogram och trailersändningar ingår inte i sändningstiden. För SVTs del ingår inte heller Utbildningsradions sändningar i analysen. För de kommersiella kanalerna ingår inte tiden för reklamen mellan programmen. Den reklam som läggs inne i programmen ingår dock i sändningstiden, eftersom dessa reklamavbrott inte kan utläsas av sändningstablåerna.

Undersökningens tema

Undersökningens analyser presenteras under två olika rubriker. Först redovisas SVTs utbud 1987 och 1993, såväl vad gäller total sändningstid som bästa sändningstid. En särskild analys av fakta- och fiktionsutbudet (de största enskilda kategorierna i SVTs tablåer) görs.

Därefter jämförs SVTs utbud med de tre kommersiella konkurrenternas utbud på samma sätt: den totala sändningstiden, bästa kvällstid och fakta- och fiktionsutbudet. Faktaprogram och fiktionsprogram utgör tidsmässigt de största programkategorierna i alla kanaler och de kan delas upp på ett antal underkategorier. För fiktionsprogram anges även andelen svenska program.

Programklassificeringen

De olika kategorier som de analyserade ca 3.200 programmen sorterats under är konventionella för televisionen: fakta, fiktion, musik, nöje, nyheter, sport, barn- och ungdom och övrigt.

Till faktaprogrammen räknas förutom traditionella faktainnehåll även religion och förkunnelseprogram, samt ett antal olika blandfaktaprogram som frukost-tv, pratshower, debattprogram av olika slag och magasinsprogram med blandade inslag av reportage och intervjuer.

Till fiktionsprogram hör t ex långfilm, tv-serier, tv-teater och revy- och sketchprogram. Till nöjesprogrammen räknas t ex artistprogram, familjeunderhållning, spel- och lekprogram och

frågesporter. Till övriga program hör dels minoritetssändningar från SVT (invandrar- och teckenspråk), dels tablålagda pausprogram och påannonseringsprogram och dels ett litet antal program som inte kunnat klassas på annat sätt.

Nyheter, musik, sport och barn- och ungdom behöver knappast någon närmare förklaring.

Den konventionella indelningen i programkategorier som använts i denna och de allra flesta kvantitativa innehållsanalyser är inte helt logisk. Den blandar nämligen ämne, målgrupp och form. Fakta och musik, t ex, utgör ämnesområden, medan barn och ungdom är en målgruppsangivelse och långfilm snarast betecknar en programform.

I kodning och analyser har den konventionella uppdelning på olika kategorier som SVT använd sedan lång tid bibehållits vad gäller fördelningen av den totala sändningstiden och bästa sändningstid. För en närmare diskussion av metod och jämförbarhet se vidare avsnitt Metod och genomförande nedan.

I de särskilda analyserna av fakta- respektive fiktionsutbudets sammansättning i SVTs och konkurrenternas kanaler har barn och ungdomssändningarna fördelats på övriga programkategorier. De speciella minoritetssändningar som bara SVT enligt avtal är skyldigt att sända (minoritets- och teckenspråk) har dock då hållits utanför. Det mesta av minoritetsutbudet hamnar under fakta. I jämförelsen mellan SVT och de kommersiella kanalerna innebär detta sätt att analysera att faktainslaget i SVTs utbudsprofil egentligen är ännu något större än vad som framgår av materialet.

Redovisning av tabellmaterialet

I Tabellbilagan återfinns ett antal tabeller med all grundinformation från undersökningen, uttryckt som totala antalet sändningsminuter under hela fyraveckorsperioden. Den som vill göra sina egna beräkningar på grundval av undersökningens material går alltså dit.

I den löpande texten i rapporten presenteras information som i bearbetad form hämtats från tabellerna i bilagan. Bearbetningen tar två former.

I analysen av utvecklingen för SVTs utbud redovisas i jämförelsen mellan 1987 och 1993 nedan Kanal 1 och TV2 tillsammans, med sändningstiden uttryckt i minuter/dag. Sammanslagningen är motiverad eftersom det finns en viss arbetsfördelning mellan kanalerna som förändras något över tid. Avvikelser för endera kanalen jämnas ut när SVT redovisas som helhet. Att använda faktisk sändningstid som mått på förändringen är bättre än procentandelar eftersom den totala sändningstiden har ökat så kraftigt. (En lägre procentandel för en programkategori 1993 jämfört med 1987 kan nämligen dölja en tillväxt av den faktiska sändningstiden, om ökningen för den aktuella programkategorin är mindre än genomsnittet för hela utbudet.)

I bilagorna finns emellertid grunduppgifterna för respektive SVT-

kanal för dem som är intresserade av detaljerad information.

I jämförelsen mellan SVT och de tre svenskspråkiga kommersiella kanalerna för hösten 1993 redovisas däremot de procentuella andelarna av sändningstiden per kategori och respektive kanal för sig. Att använda ett procentmått och inte faktisk sändningstid i jämförelsen mellan kanalerna motiveras av att det är det effektivaste sättet att uppfylla syftet med analysen, nämligen att undersöka hur utbudet i olika kanaler vid en given tidpunkt fördelar sig på olika programkategorier.

Sammanfattningsvis jämförs även SVTs totala programprofil med den kommersiella tv-sektorns totala fördelning. Kanal 1 och TV2 slås då samman och jämförs med de sammanlagda profilerna för TV3, TV4 och Femman.

Sändningstid och programprofil för SVT hösten 1987 och hösten 1993.

Det totala utbudet

Den totala sändningstiden för SVTs två kanaler har ökat ganska avsevärt mellan hösten 1987 och hösten 1993. I procent rör det sig om en ökning på 34%. Två tredjedelar av denna kraftiga sändningstidsökning (på totalt 38 tim/vecka eller 325 min/dag) förklaras av ett starkt ökat faktautbud i båda kanalerna. I Kanal 1 faller ökningen på längre sändningstid för program om "politik och samhälle" samt blandfaktaprogrammet Hemma som sänds på vardagseftermiddagarna. I TV2 rör det sig främst om frukost-tv-sändningarna, men också längre sändningstid för program om "kultur och humaniora".

se figur 1

Ökningen i total sändningstid är större för TV2 än för Kanal 1. Sändningstidsökningen är inte heller jämnt fördelad på alla programkategorier. De typer av program som nämndes ovan (blandfakta och traditionell fakta) faller alla under fakta, som i tid räknat fått sin sändningstid ökad med 82% för SVT som helhet. Uttryckt i tid motsvarar detta ca 218 min/dag.

Efter faktaprogrammen är det barn- och ungdomsprogrammen som visar den största ökningen i tid. Här står TV2 för den största expansionen. Nyheter har också fått ökad sändningstid, framför allt genom Rapportens nya sändningstider i Kanal 1 på eftermiddagarna. Nöjesprogrammen har i båda kanalerna litet mindre sändningstid 1993 än 1987. Sport och musik har oförändrade sändningsvolymmer.

Fakta

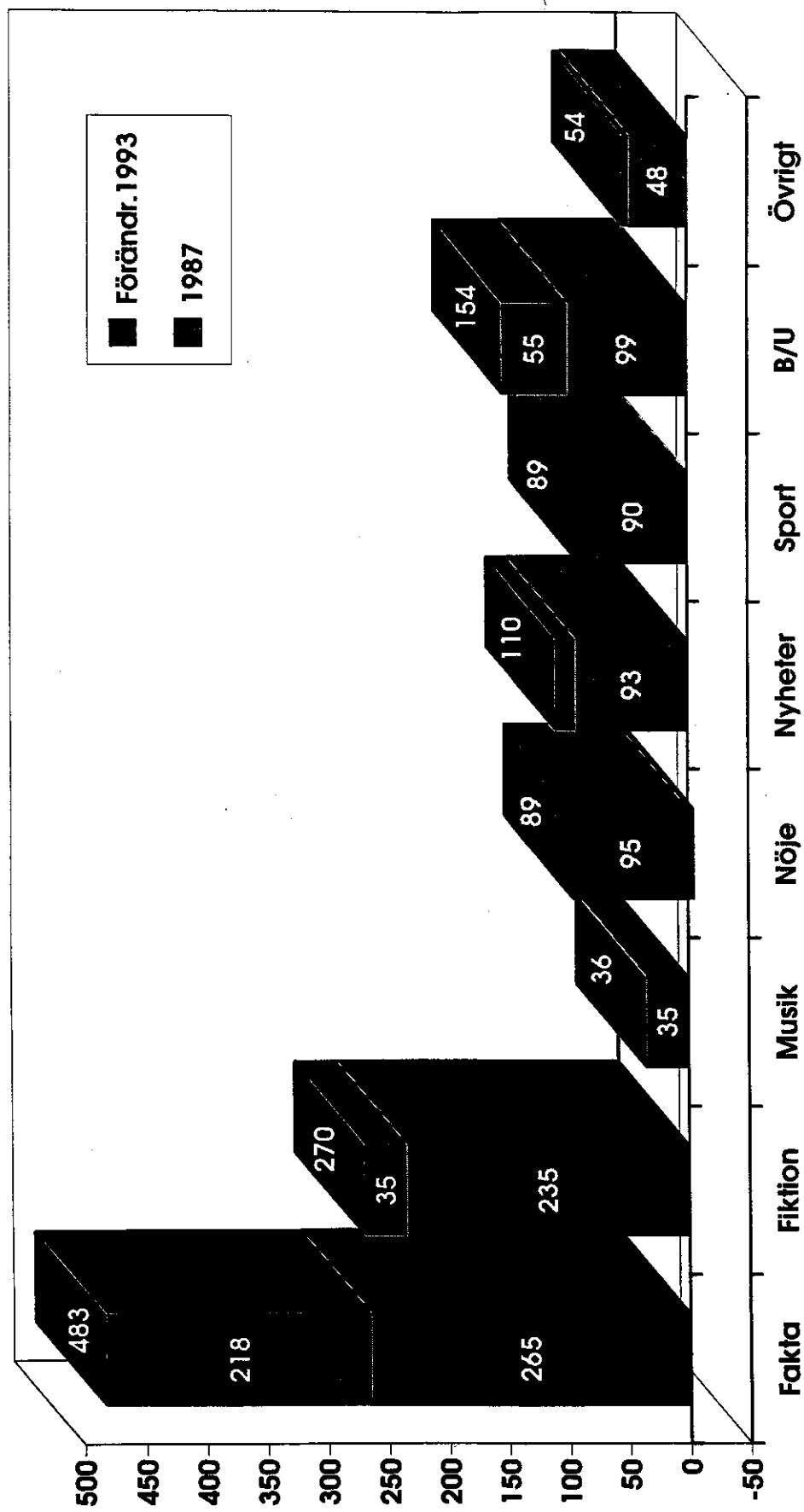
Även borträknat den långa sändningstiden som s k blandfakta-program som Hemma och frukost-tv har fått jämfört med tidigare har emellertid också SVTs traditionella faktautbud fått sin sändningstid kraftigt utökad jämfört med 1987. Det traditionella faktautbudet har ökat med 24% eller 45 min/dag.

se figur 2

Fiktion

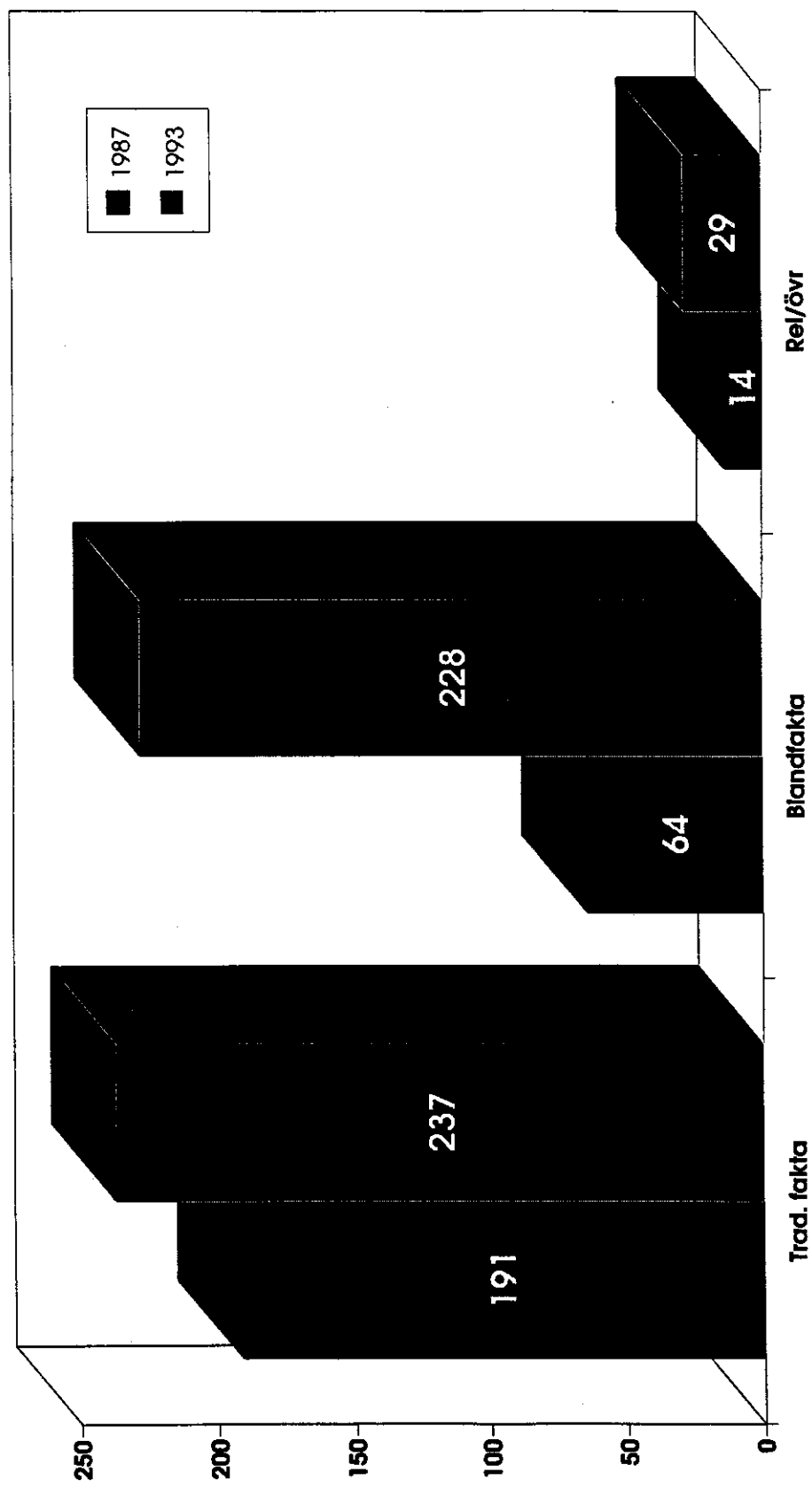
Fiktionsprogram har också fått längre sändningstid, men ökningen är betydligt mindre än för fakta. I jämförelse med 1987 har sändningstiden för fiktionsprogrammen 1993 i SVTs kanaler vuxit med en halvtimme per dag eller 15%. Den största ökningen faller på långfilm, vilka blivit många flera i SVT 1993 än 1987. Tv-

Sveriges Televisions utbudprofil hösten 1987 och 1993, min. per dag

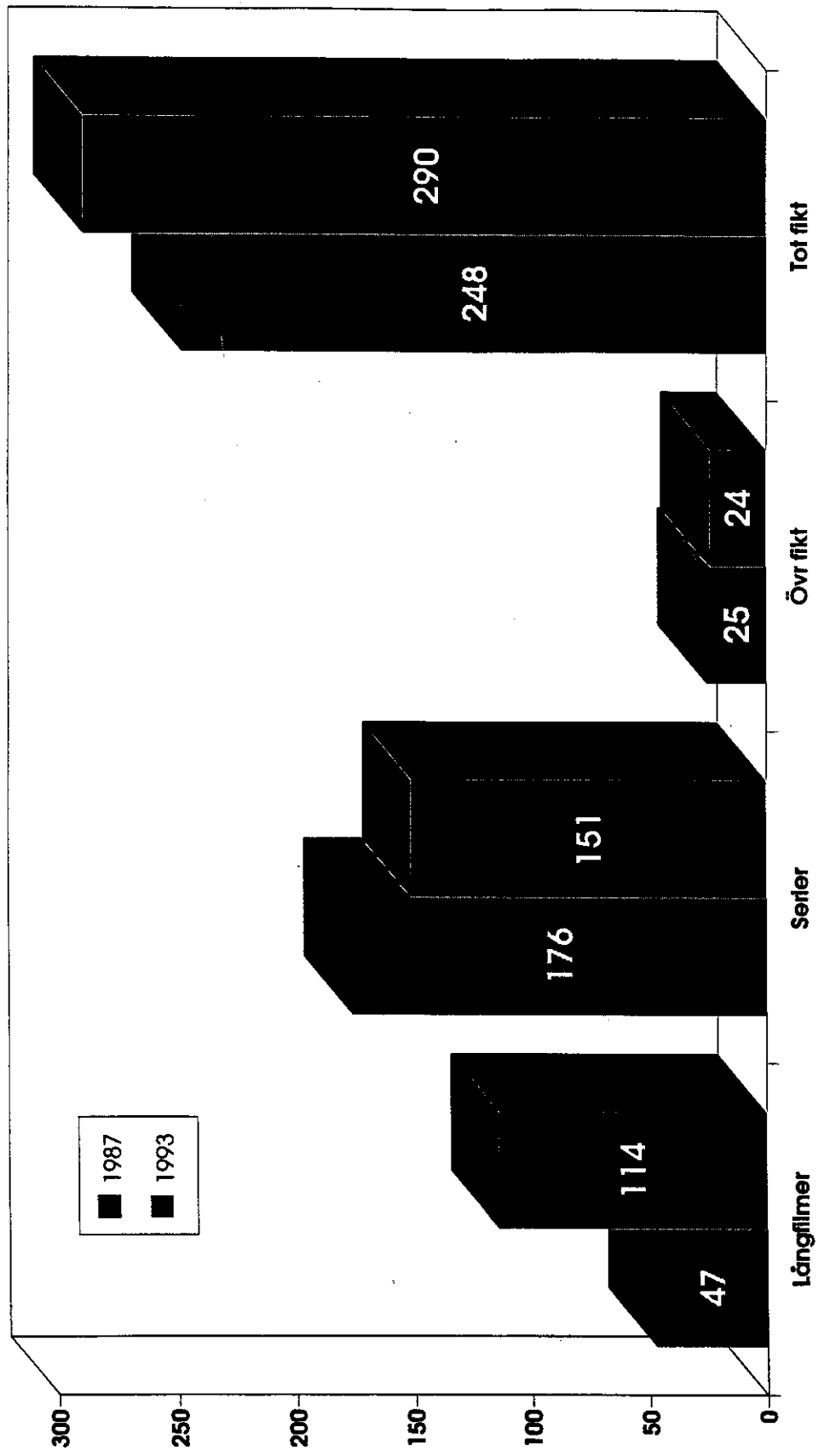
Figur 1

Faktautbudets fördelning, min/dag, 1987 och 1993. Inkl. B/U-fiktion, exkl. SVTs
minoritetsprogram

Figur 2

Fiktionutbudets fördelning, min 1987 och 1993. Inkl. B/U-fiktion, exkl. SVTs minoritetsprogram

Figur 3

serierna ges däremot mindre utrymme i sändningstablåerna nu än 1987. Minskningen motsvarar 25 min/dag eller 14%.

Slutsatsen av denna undersökning är att SVTs totala sändningstid hösten 1993 var mer fakta/informationsinriktad än utbudet hösten 1987.

Även om den totala sändningstiden för fiktionsprogram har ökat sedan 1987 har alltså samtidigt den totala sändningstiden för faktaprogram ökat ännu mycket kraftigare. Beräknat blandfakta-programmen, som är den enskilda programtyp som har ökat mest av alla sedan 1987, har det traditionella faktautbudet (kultur, natur, politik/samhälle, teknik/vetenskap etc) nu 25% längre sändningstid i SVTs samlade utbud 1993 än det hade 1987. SVT har dessutom behållit den stora bredden i sitt faktautbud.

Bästa sändningstid.

Hur är det då under s k bästa sändningstid? Med bästa sändningstid avses här alla program vars sändningstid börjar mellan 19.00 och 21.59.

se figur 4

Det har ofta hävdats att SVT har förskjutit balansen i sin programprofil under bästa sändningstid till förmån för fiktion och nöje. Denna undersökning visar att så inte är fallet. Både Kanal 1 och TV2 ökade faktasändningarna under bästa kvällstid mellan 1987 och 1993, i Kanal 1s fall påtagligt.

Sammanlagt för SVT är ökningen för faktaprogram under bästa kvällstid 24% mellan de två åren. Barn- och ungdomsprogram har också ökat sin tid, liksom nöjesprogrammen. Samtidigt har sändningstiden för tv-fiktionen (långfilm, tv-serier etc) minskat under bästa kvällstid, särskilt gäller det i TV2.

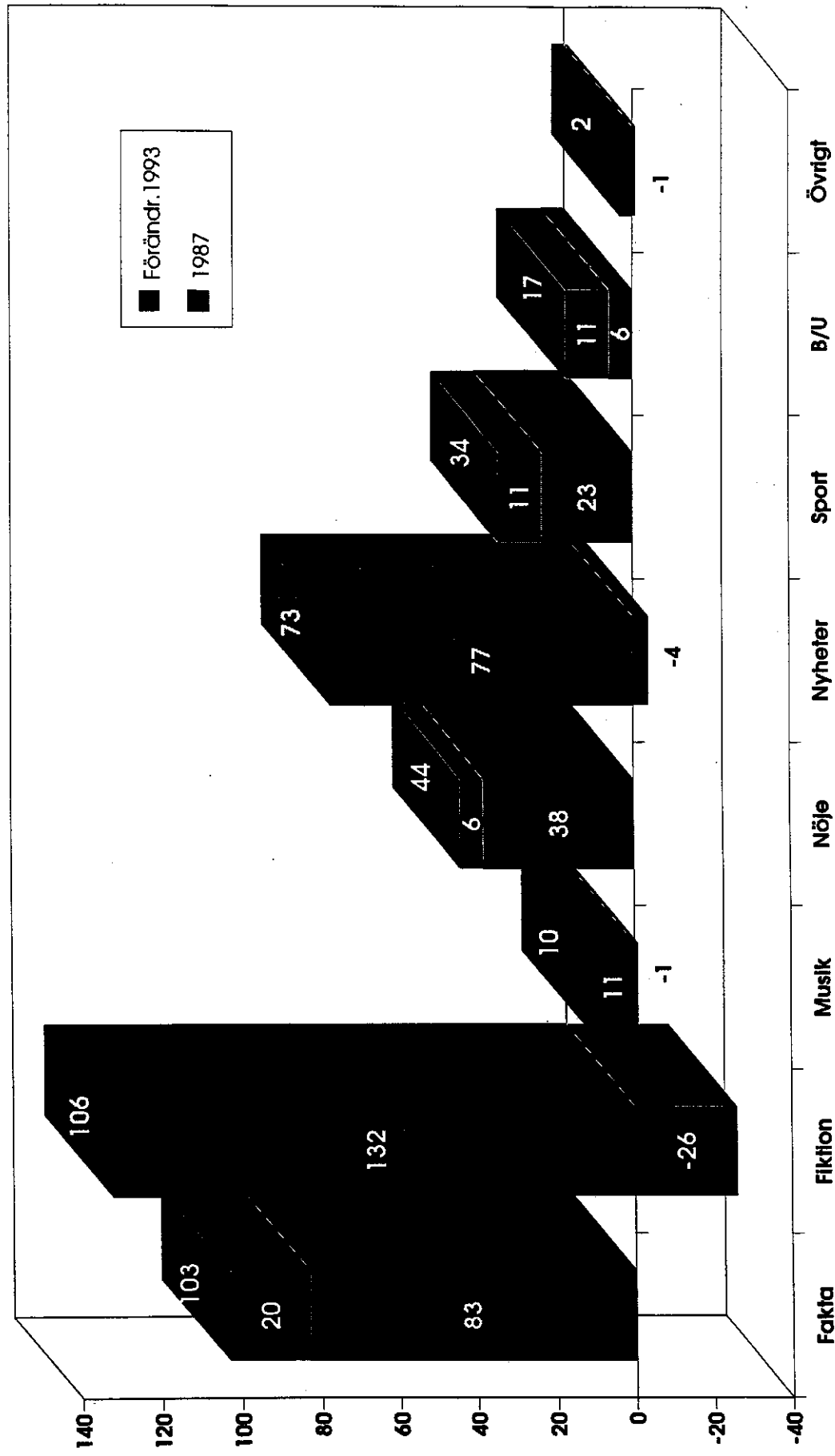
Det finns alltså på basis av denna undersökning inget fog för att säga att bästa sändningstid i SVTs två kanaler har blivit mer underhållnings- och fiktionsinriktad nu än vad den var 1987.

Beroende på när starttidpunkterna för program infaller i tablåerna kan kanalerna ha olika lång total bästa sändningstid (jfr tabellerna i bilagan).

Kanal 1 börjar t ex nu på vardagar sändningar av nya program 21.45 - 21.50 efter Aktuellt och Sportnytt. Dessa program räknas i sin helhet till bästa sändningstid. 1987 hade Aktuellt en annan starttidpunkt, 21.30 istället för 21.00, och nya program startade kl 22.00. Det förklarar varför Kanal 1 i denna analys har en större volym under bästa sändningstid 1993 än 1987.

TV2 startar idag istället något oftare nya program kl 22 och får alltså i denna undersökning kortare sändningstid 1993 under bästa sändningstid än Kanal 1.

Sveriges Televisions utbudsprofil hösten 1987 och 1993. Bästa sändningstid, min. per dag.

Figur 4

Avslutning

Avslutningsvis kan det förtjänas att nämna att fördelningen av sändningstiden på olika kategorier i denna undersökning har god överensstämmelse med SVTs egen sändningstidsstatistik för båda åren på helårsbasis. Avvikelse kan finnas och de sammanhänger med att de valda fyra höstveckorna inte helt och hållet förmår avspeglade helåren.

Höstarna är emellertid "typiska" i den meningen att det då saknas stora helger, stora sportevenemang eller andra evenemang som rätt kraftigt kan påverka helårssiffrorna.

Den här presenterade undersökningen torde därför ge en god bild av SVTs totala programprofil de båda åren och avspeglar på ett rättvisande sätt de förändringar i utbudets sammansättning som skett däremellan. Jämförelsen mellan de fem kanalerna hösten 1993 som presenteras här nedan berörs inte alls av urvalsfrågan eftersom alla kanaler redovisas med samma förutsättningar.

De fem svenska tv-kanalernas utbud hösten 1993.

Inledning

Den andra jämförelsen som undersökningen ger möjlighet till är mellan samtliga fem svenska tv-kanalers utbudsprofil hösten 1993. Det saknas idag en gemensam statistikbas för sådana jämförelser. Naturligt vore att klassificering av alla sända tv-program infogades i tv-mätarundersökningarnas statistikbas, annars måste även i framtiden alla jämförande analyser bygga på tillfälliga specialundersökningar (otillfredsställande) eller regelbundet återkommande inventeringar "för hand" (dyrt). En gemensam utbudsstatistik är ett nödvändigt redskap för en saklig tv-debatt och en välgrundad tv-politik i landet.

Jämförelsen mellan SVT och de kommersiella kanalerna, TV3, TV4 och den till Femman omdöpta Nordic Channel, görs dels för det totala utbudet och dels för perioden bästa sändningstid. En särskild jämförelse görs också för fakta- och fiktionsutbudet uppdelat på underkategorier på samma sätt som redovisades för SVT ovan.

Måttet som jämförelsen baseras på är, som tidigare nämnts, procentandelarna för respektive programkategori av sändningstiden. Varje kanal redovisas separat.

SVT totalt och de kommersiella kanalerna som block jämförs avslutningsvis med avseende på den duala tv-marknadens samlade utbudsprofil.

Sändningstiden

Den sammanlagda sändningstiden i svensk television hösten 1993 var nästan fyra gånger längre än hösten 1987, eller knappt 390 tim/v jämfört med drygt 110 tim/v. I dessa siffror ingår ej URs sändningstider eller den reklam som ligger mellan programmen i de kommersiella kanalerna. UR motsvarade 1993 ytterligare ca 20 tim/vecka (jämfört med 1987 en ökning med 2 tim).

Den totala reklamtiden under de undersökta fyra veckorna hösten 1993 (oavsett var den placeras i tablåerna) motsvarade 26 tim/v enligt företaget AdChecks redovisning.

SVTs samlade utbud uppgick under hösten 1993 till 150 av dessa knappt 390 timmar eller ca 40%. TV3 och TV4 hade de längsta sändningstiderna, därefter kom TV2, Kanal 1 och kortast sändningstid hade Femman.

Den snabba tillväxten som skett av det totala utbudet i svensk television gör det allt svårare för publiken som helhet och för den enskilde tittaren att orientera sig och bilda sig en egen uppfattning om innehållet i olika kanaler. Av 390 timmar sändningstid per vecka hinner en genomsnittstittare se ca 15 timmar eller 4%. Under bästa sändningstid erbjuds ca 125 timmar per vecka och en vanlig tittare hinner kanske se 12 timmar eller 10%.

Det mesta publiken vet om utbudet i stort är således vad man kan sluta sig till indirekt, t ex av rubriker i tidningarnas tablåer, genom hallå- och trailersändningar eller av vad vänner och bekanta, tv-recensenter eller opinionsbildare väljer att tycka till om.

Den största enskilda skillnaden mellan Kanal 1 och TV2 och framför allt TV3 och Femman är att tv-fiktionen upptar en så stor andel av de kommersiella kanalernas sändningstid. Detta överraskar knappast någon.

Därnäst framstår TV4s höga andel för nöjesprogram som kraftigt avvikande från övriga kanaler. Det bör inte heller överraska, med tanke på den plats program som Stora Famnen, Fångarna på fortet, Bingolotto, Jeopardy m fl har i den kanalens tablåer. TV4 profilerar sig med många och långa sändningar av familjeinriktade nöjesprogram, inklusive lek- och spelprogram. Något mindre än hälften av TV4s nöjesprogram upptas av tävlingsprogram (42%). Här ligger TV2s andel inte långt efter men i faktiska sändningsminuter har TV4 tre gånger så mycket tävlingar (1 tim/dag mot 20 min för TV2). TV4 innehöll hösten 1993 dubbelt så mycket tävlingar som alla andra kanaler tillsammans.

se tabell 1

De tre markkanalerna (SVT plus TV4) sänder alla nyheter i ungefär samma utsträckning. Faktaprogrammen upptar i alla tre markkanalerna en stor andel av sändningstiden. TV2 och TV4 har de längsta sammanlagda tiderna för faktautbudet, tack vare de långa frukost-tv-sändningarna.

Femmans relativt stora mängd faktaprogram består av gudstjänster och förkunnelseprogram (på upplåten sändningstid) samt av amerikanska talkshows (främst Oprah Winfrey), vilka sänds varje vardag.

TV3s faktaprogram motsvarar den minsta andelen (och kortaste faktiska sändningstiden) av alla fem jämförda kanaler.

SVTs båda kanaler sände tillsammans betydligt mindre fiktion än TV3 och Femman var för sig. Läggs TV3s ungdomsserier till den kanalens övriga fiktionsutbud blir fiktionsprogrammets dominans i TV3s tablåer mycket kraftig.

TV4 sänder en mindre andel fiktionsprogram än TV3 och Femman, vilket till största delen förklaras av att kanalen sänder få långfilmer. Anledningen till detta torde vara att dessa enligt svensk lag inte får avbrytas av reklam i TV4, medan EUs TV-direktiv tillåter att de två andra kanalerna gör sådana avbrott. TV3 lyder som Londonbaserad kanal under brittisk lag. Femman deklarerade sig som en luxemburgsk kanal (officiellt från 1 januari 1994). Båda dessa länder har regler som motsvarar EUs direktiv.

TV-utbudet totalt. Andelar för olika programkategorier fyra veckor sept-nov 1993.

	1993	1993	1993	1993	1993
	Kanal 1	TV2	TV3	TV4	Femman
Fakta	30,0	44,0	11,2	32,2	26,3
Fiktion	25,4	17,1	52,7	29,2	59,2
Musik	3,8	2,2	0,1	0,2	0,0
Nöje	6,8	7,0	4,6	19,8	3,1
Nyheter	8,7	8,6	1,0	7,4	1,5
Sport	7,0	6,9	8,3	7,9	6,6
B/U	11,1	12,8	22,1	3,1	1,1
Övr.	7,3	1,6	0,0	0,2	2,1
Totalt	16 697	19 325	21 406	20 299	15 321
Min/dag	596	690	764	725	547

De kommersiella kanalerna sände nästan aldrig musikprogram, medan SVT hösten 1993 erbjöd drygt en halvtimme per dag. Sportutbudet är ungefär likvärdigt i omfattning i alla kanaler. Bara TV4 har nyhetsprogram i verklig mening, medan TV3 och Femman nöjer sig med korta telegramläsningar omgivna av reklam.

TV4 och Femman har en mycket liten andel barn- och ungdomsprogram, medan TV3 anger en stor mängd tv-serier som ungdomsprogram. Vad gäller program för barn är undersökningen något orättvis mot TV4. Kanalen sänder tecknade barnprogram i frukost-tv varje vardag och detta faller under blandfakta och inte under B/U. TV3s sändningar av Skurt med tecknad film gör det i denna undersökning, eftersom dessa program dels utmärks som barnprogram och dels har en egen rubrik och egen sändningstid angiven i Röster i Radio.

Bästa sändningstid

Hur ser det då ut under bästa sändningstid hösten 1993?

se figur 5

De två SVT-kanalerna skiljer sig från de kommersiella kanalerna genom att Kanal 1 och TV2 har betydligt mer fakta i sitt utbud under bästa sändningstid än de tre andra kanalerna. SVT erbjuder tittarna även en hel del fiktion och nöje under bästa kvällstid.

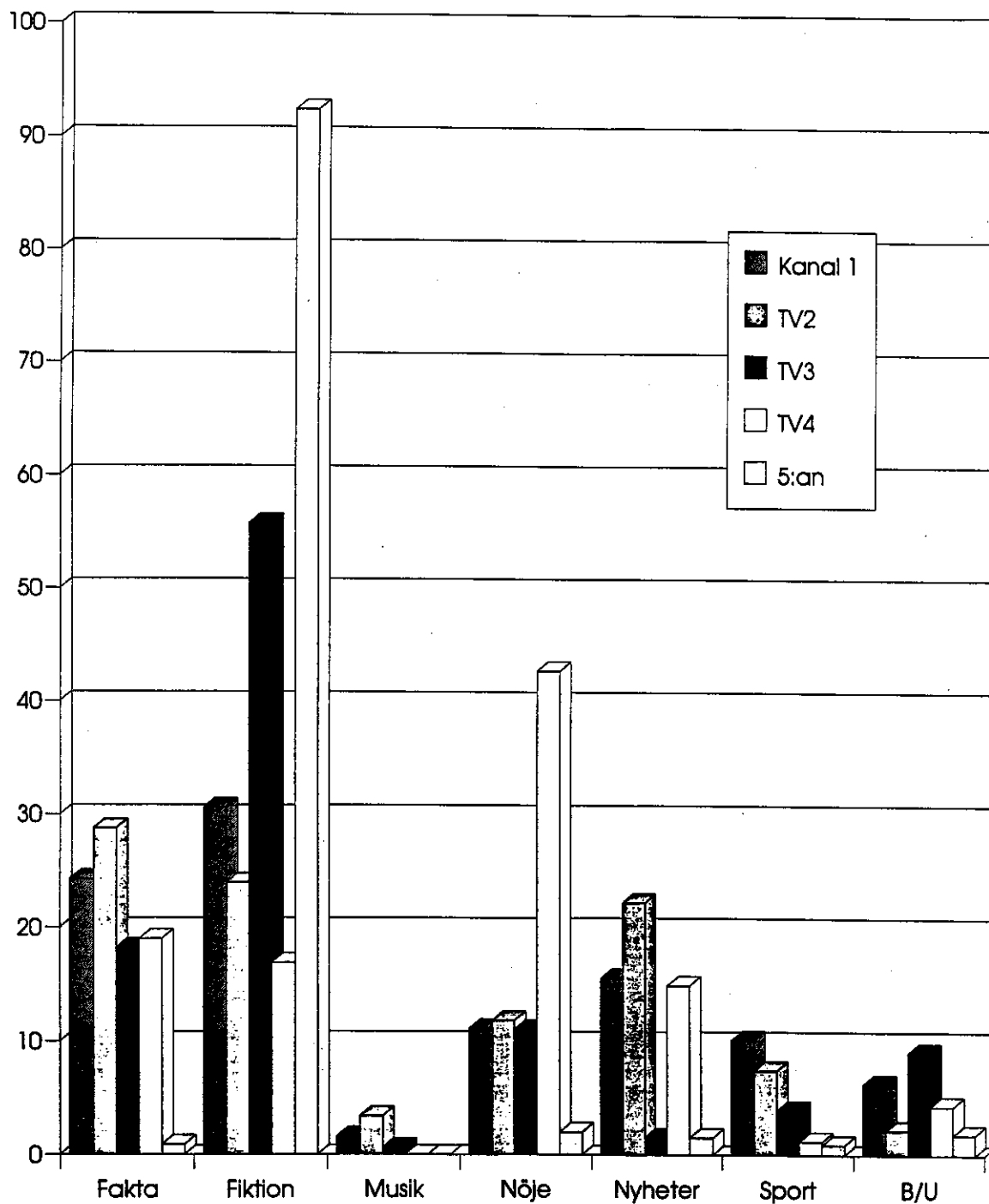
Av de kommersiella kanalerna präglas TV4 även under bästa kvällstid mycket starkt av nöjesprogrammen. Dessa utgör den enskilt största programkategorin (43%) i kanalens tablå då. TV3 domineras av fiktion, men den kanalen har dessutom en del faktaprogram (talkshows). Femman däremot har nästan enbart serier och långfilm under bästa kvällstid (över 90%).

SVT-kanalernas utbud totalt sett och under bästa sändningstid är klart fakta- och nyhetsinriktad 1993. I jämförelse med situationen 1987 har denna tendens som tidigare redovisades t o m blivit än mer tydlig.

Det mest slående överlag är den bredd SVTs kanaler har över alla programkategorier, jämfört med sina kommersiella konkurrenter. Av dessa är det bara TV4 som i någon mån liknar SVTs fördelning. I TV4 dominerar dock tre programtyper, frukost-tv, tv-serier och nöjesprogrammen, utbudet i sin helhet och nöjesprogrammen i synnerhet under bästa kvällstid.

Till bästa sändningstid räknas, som tidigare redovisades, alla program vars sändningsstart ligger mellan 19.00 och 21.59. Denna metod ger SVTs kanaler och Femman större sändningstidsvolym under denna period än TV3 och TV4. Skillnaderna sammanhänger med starttidpunkterna i tablåerna. Ur tittarnas synpunkt är metoden rätt naturlig. Börjar man titta på ett program som startar före 21.59 slutar man inte se bara för att klockan passerar tio.

TV-utbudet på bästa sändningstid. Andelar för olika programkategorier 1993. Program vars sändningstid börjar mellan 19.00-21.59

Figur 5

Användes den faktiska sändningstiden istället för procentfördelningen i jämförelsen mellan kanalerna på bästa sändningstid framstår skillnaden för faktautbudet ännu tydligare till förmån för SVTs kanaler. TV2 kommer ensam upp till nästan dubbelt så lång tid för fakta under bästa sändningstid som de tre reklamkanalerna tillsammans, Kanal 1 något mindre än så.

Denna undersökning ger med andra ord inget fog för att säga att SVTs utbudsprofil blivit mer lik de kommersiella kanalernas profil under trycket av hårdnande konkurrens.

Fakta- och fiktionsutbudet: en närmare granskning.

Faktautbudet delas in i ett antal underrubriker. I bilagans tabelmaterial återfinns faktautbudet uppdelat på samtliga underkategorier som kodats i undersökningen. Här nedan har de slagits ihop till de tre som redovisades ovan för SVT: traditionell fakta, blandfakta och övrigt.

Som redan nämnts har SVT ett stort och brett faktautbud i sina sändningar. Nästan två tredjedelar av Kanal 1s faktautbud består av traditionella faktaämnen, TV2s andel är ca 40%.

se figur 6

Av de privata kanalerna är det bara TV4 som uppvisar någon större variation i faktautbudet, dock utan att uppvisa den bredd som de två SVT-kanalerna har. Av TV4s faktautbud dominerar frukost-tv-programmen helt, de upptar två tredjedelar av kanalens hela faktautbud. Dessa morgonprogram innehåller dock, liksom TV2s, mycket som hör hemma under andra faktakategorier, såsom politik och samhälle.

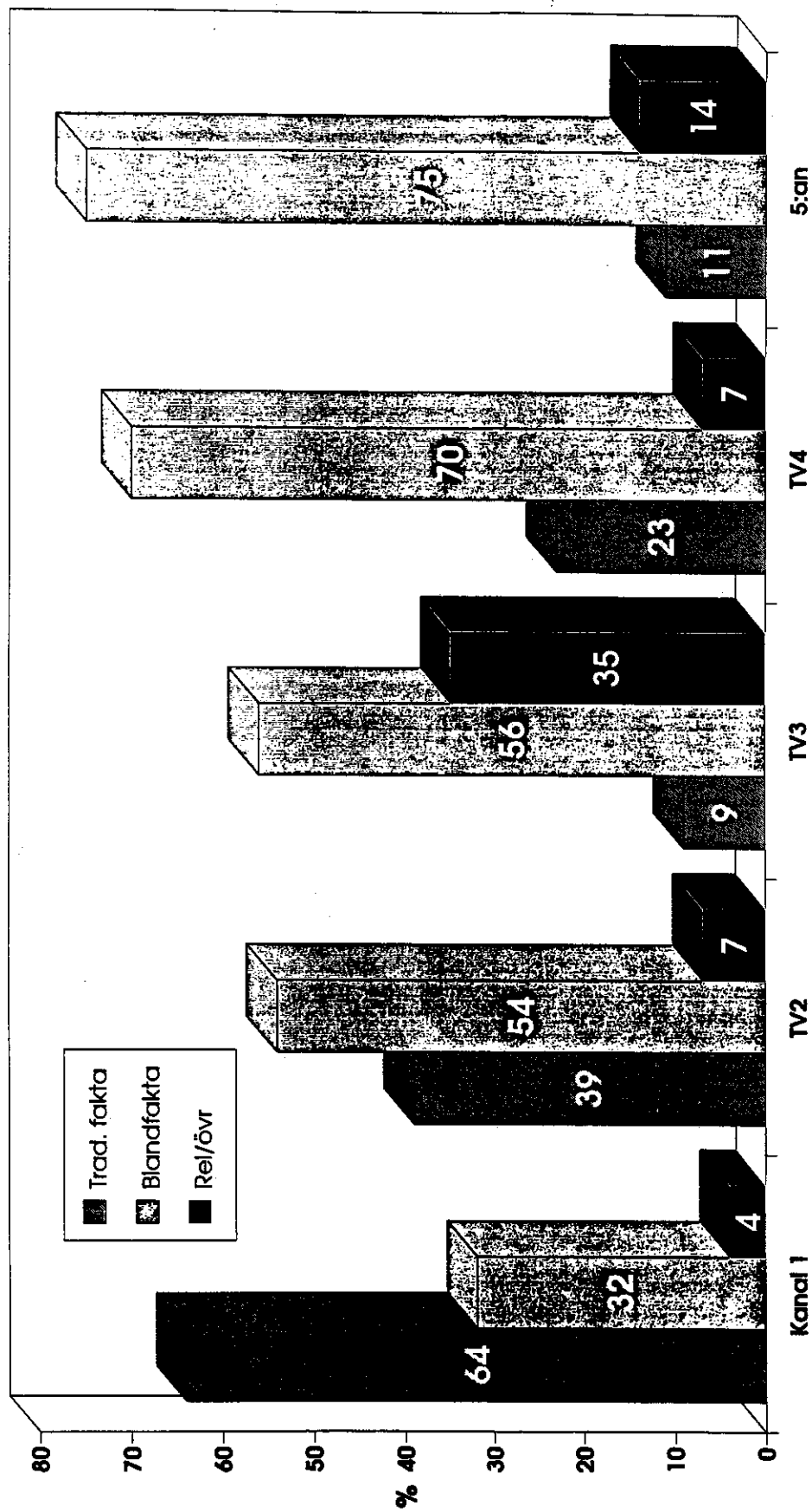
Det som i övrigt utmärker TV4s faktautbud är en högre andel av ekonomi och konsumentupplysning än övriga kanaler.

Femmans faktautbud innehåller en mycket stor del blandprogram, nämligen amerikanska pratshower. I övrigt består Femmans faktautbud av religion (förkunselprogram som sänds i kanalen på upplåten tid på söndagarna) och några tekniska faktaprogram.

TV3s faktautbud består av pratshower, enstaka samhällsfakta-program som Heta stolen och program som Efterlyst och Larmet går, som kodas som övrig fakta. Knappt 10% av faktautbudet i TV3 hör hemma bland de traditionella faktaämnena.

En typ av innehåll som ofta antas få mindre utrymme i kommersiell konkurrens är **reportage** och **dokumentärer**. Utan närmare granskning av vilka ämnen denna programform tar upp visar resultaten för hösten 1993 att Kanal 1 och TV2 står för 77% av alla reportage och dokumentärer i programkategorierna fakta, musik och sport. Under de studerade veckorna hösten 1993 sände SVT drygt 2 timmar/dag reportage och dokumentärer inom de tre programkategorierna (126 min), varav nästan hälften (44%) gick under prime time. Kanal 1 hade mer än dubbelt så lång tid som

Faktautbudets fördelning i %-andelar hösten 1993

Figur 6

Kanal 2.

Fiktionsutbudet kan delas in i ett antal underkategorier, där dock långfilm och tv-fiktions är totalt dominerande i de svenska kanalerna. Långfilmsutbudet i svensk tv, inklusive SVT, är stort, framför allt gäller det i TV3. I den kanalen upptar långfilm 30% av hela sändningstiden.

Som tidigare påpekats sänder TV4 betydligt färre långfilmer än övriga kanaler. Däremot sänder den kanalen i stort sett lika mycket tv-serier som de två andra kommersiella kanalerna gör.

Kanal 1 och TV2 däremot ägnar **tillsammans** betydligt mindre sändningstid åt tv-serier än de övriga kanalerna **var för sig**.

Övrig fiktion, dvs dramadokumentär, tv-teater, kortfilm och revy/sketch finns inte i någon särskilt stor utsträckning i någon kanal. Av det som förekommer återfinns så gott som allt i SVTs kanaler

se figur 7

Andel svensk fiktion

En i den svenska tv-debatten och tv-politiken viktig aspekt på televisionen rör dess bidrag till inhemsk produktion. Här finns en mycket stor skillnad mellan public service-kanalerna och de kommersiella stationerna.

Medan SVT sänder en stor andel svensk fiktion, såväl långfilm som tv-fiktions, saknas sådan nästan helt och hållet i de övriga kanalerna. Kanal 1 har en mycket stor andel svensk fiktion. Av alla fiktionsprogram i den kanalen var hösten 1993 inte mindre än 62% svenska, vilket också i ett europeiskt perspektiv är en hög siffra för inhemsk fiktionsproduktion. TV2 hade en lägre andel, 28%.

SVTs svenska fiktionsutbud bärs upp av såväl egenproducerad och beställd tv-fiktions som svenska långfilmer. SVT har på senare år blivit en viktig samproduktionspartner för svensk långfilm, via Svenska Filminstitutets olika produktionsfonder.

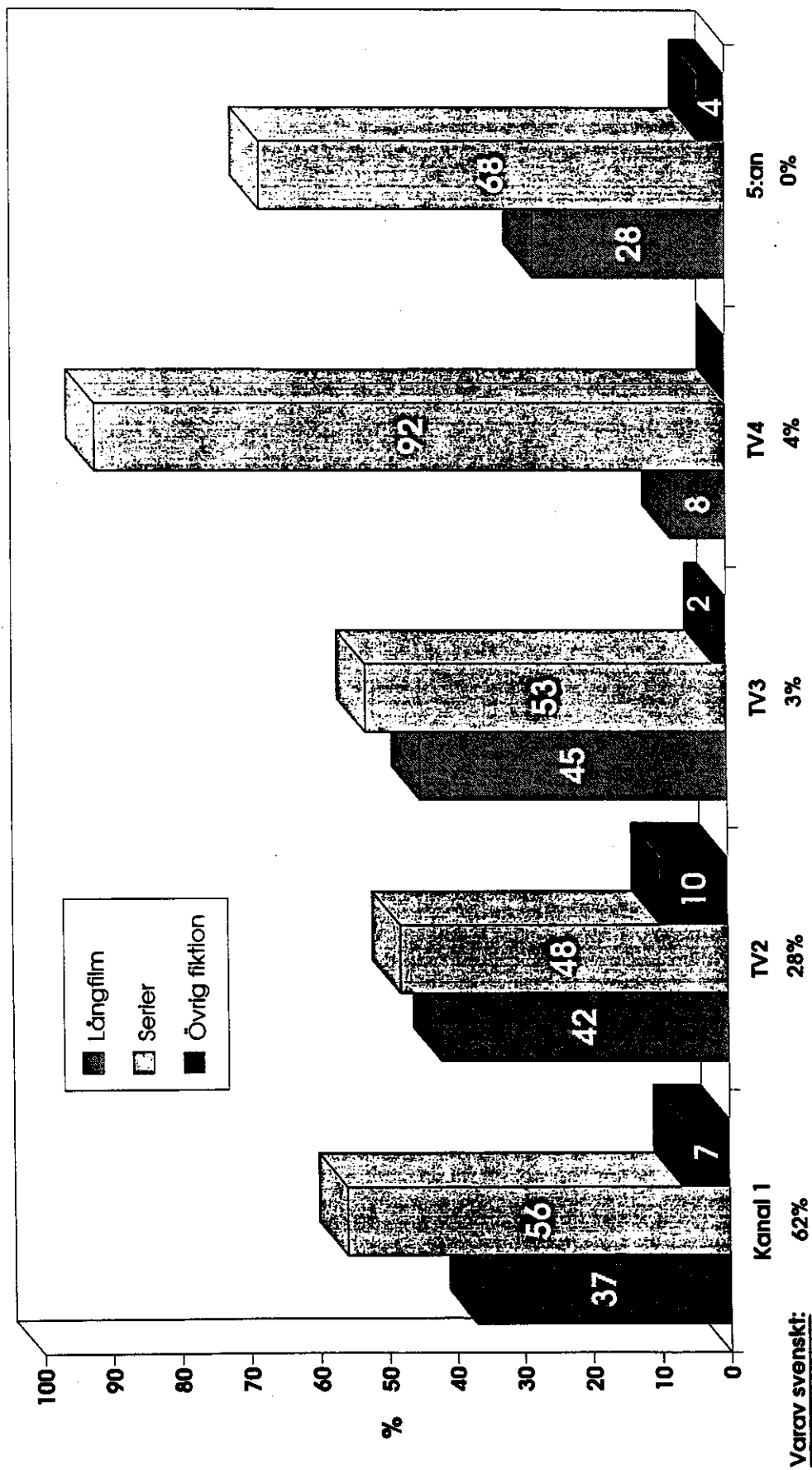
Jämfört med 1987 innebär detta en stark ökning för Kanal 1 och en mindre ökning för TV2 i faktisk sändningstid av svensk fiktion (jfr tabell 4 i Bilagan). TV2s andel svensk fiktion uppvisar en liten minskning (37% 1987) men eftersom volymen fiktion vuxit 1993 rör det sig ändå om en ökning/dag motsvarande ca 10 min eller drygt en timme per vecka.

Ökningen av svensk fiktion i SVT mellan 1987 och 1993 förklaras till en del av det nya reprisavtal SVT fått med skådespelare och författare sedan våren 1993, vilket gör repriseringen av svenska produktioner mindre kostsam än tidigare.

TV3 och TV4 nådde inte upp till 4% svenskspråkig fiktion och Femman sände överhuvudtaget inte någon svensk fiktion alls under den undersökta perioden hösten 1993.

Fiktionsutbudets fördelning i %-andelar, hösten 1993

Figur 7

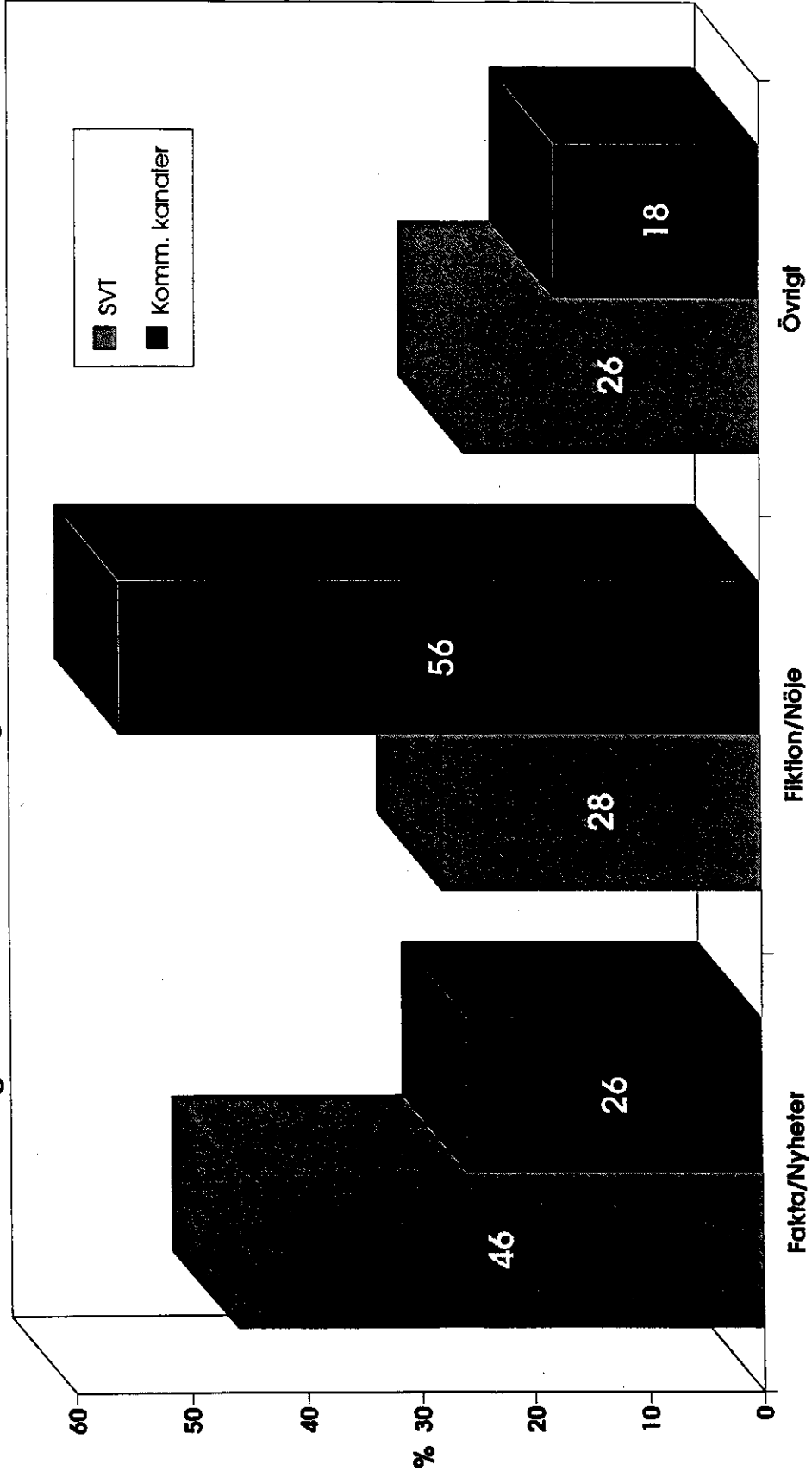
Balansen information och förströelse

Den totala fördelningen mellan fiktion/nöje och fakta/nyheter i public service-sektorn och den kommersiella sektorn hösten 1993 visar att SVTs utbud innehöll 46% fakta/nyheter och 28% fiktion och nöje. Motsvarande andelar i de kommersiella kanalerna var 26% respektive 57%.

se figur 8

TV-utbudet totalt hösten 1993, minuter/dag.

Total sändningstid SVT: 1206 minuter/dag; Kommersiella kanaler: 2037 min/dag

Figur 8

Sammanfattning

Utifrån denna undersökning från hösten 1993 kan ett antal slutsatser dras. SVTs två kanaler har bibehållit en stor bredd i sitt utbud, både totalt och under bästa sändningstid. Denna bredd och mångfald skiljer sig markant från de kommersiella kanalerna, där fiktionsutbudet dominerar i TV3 och Femman och i där i TV4 nöjesprogrammen har en stor plats (särskilt under bästa sändningstid).

Fakta och information har inte fått minskad sändningstid i SVT trots konkurrensen. Dessa program har inte heller idag mindre bredd än 1987, även om ökningen av sändningstiden för s k blandfaktaprogram står för den största andelen.

Svensk fiktion har en stark ställning i SVTs fiktionsutbud, både vad gäller tv-serier och långfilm. I synnerhet gäller detta Kanal 1, där svensk fiktion upptar nästan två tredjedelar av den sammanlagda fiktionstiden. TV2 når upp till nästan 30%. De kommersiella kanalerna har en obetydlig andel svensk fiktion, några enstaka procentandelar i TV3 och TV4 och det saknas helt i Femmans utbud.

En liknande undersökning av fyra svenska kanaler i mars 1992 från universitetet i Lund visar på motsvarande resultat som denna studie. Två forskare (Peter Hillve och Karl-Erik Rosengren) redovisar en betydligt större mångfald i SVTs utbud än i TV3 och TV4. De svenska public service-kanalerna hamnade i topp i en jämförande studie av tv-kanaler i fem länder, Japan, Canada, Storbritannien, Sverige och USA. Studien publicerades nyligen (Studies in Broadcasting nr 30, 1994, från japanska NHK). Den ingår i ett mångårigt projekt för att utveckla metoder för kvalitetsmätning av tv-utbudet.

Metod och genomförande.

Urval och datamaterial

De höstperioder som analysen omfattar gäller tolv veckor sept-nov 1987 respektive 1993. Tillsammans sändes då i de svenska tv-kanalerna drygt 10.000 program. (Hösten 1987 innehöll Kanal 1 och TV2 drygt 200 tablålagda program per vecka; sju år senare innehöll de fem svenska kanalerna tre gånger så många program.) Ett slumpmässigt urval av fyra veckor (samma båda åren, nämligen 38, 39, 43, 47) under perioden har gjorts för att reducera arbetsbördan. Det är alltså detta material, omfattande ca 3.200 program, som är basen för analysen.

Klassificeringsunderlag och kodningsenheter

Grundinformationen för varje kodat program har hämtats från Röster i Radio. Dess information har för SVTs del stämts av mot kanalernas veckotablåer båda åren.

För samtliga kanaler har alla program höstveckorna 1993 också kontrollerats mot MMS programlistor, där exakta sändningstider för varje program anges. För 1993 innebär det att materialet omfattar den exakta programlängden. Uppgifterna för 1987 är något mindre exakta.

För SVT betyder det t ex att påannonsering av hallåa mellan två program 1993 inte ingår. (1987 ingick sådant i programlängden eftersom Röster i Radio inte ger annan information.) För de privata kanalerna betyder det att reklamtiden inom ett program ingår i programmets längd, men inte den reklam som ligger mellan olika program. Skillnaden i tidsangivelsernas exakthet mellan 1987 och 1993 har dock mycket liten inverkan för SVTs del.

Varje programrubrik i Röster i Radio för vilken en separat sändningstidpunkt satts ut har kodats som ett program .

En del programrubriker är samlingsnamn för längre sändningar med blandade inslag. Saknas sändningstidpunkter för dessa inslag kodas alltså hela block-sändningen som ett program. Praxis vacklar härvidlag en del i samtliga kanaler.

Utöver den textinformation som finns tillgänglig har programexperter inom SVT använts för en del kompletterande information om fictionsprogram. Viss hjälp har erhållits från TV4 och TV5Nordic angående program i de kanalerna.

Inga program har alltså synats i samband med kodningen. All information som ligger till grund för arbetet är beskrivningar

av programmen.

Kodningen

Kodschemat följer en konventionell indelning i ett antal huvudkategorier av program:

Fakta
Fiktion
Musik
Nöje
Nyheter
Sport
Barn/Ungdom
Övrigt (minoritetsprogram/tablålagda
pausprogram o likn).

I Bilagan Kodbok finns en närmare beskrivning av vilka variabler som ingår i kodningen. Här skall bara nämnas några av de viktigaste, nämligen: språk, ursprungsland, produktionsår, sändningsstatus (förstasändning respektive repris), sändningsform (singel, serie, återkommande) och programform. Mer ingående analyser kan alltså göras av de kodade programmen än vad som redovisats i denna rapport.

Till en del förklaras avsaknaden av sådana analyser i rapporten av den tidspress som uppstod i april 1994 när materialet skulle presenteras. Till en del förklaras avsaknaden av att inte alla koder visade sig lätta att använda. Det finns sannolikt få innehållsanalytiska projekt som inte råkat ut för samma erfarenheter. De ursprungliga ambitionerna och önskemålen kan sällan tillgodoses fullt ut när arbetet väl sätter igång. Slutligen kan ytterligare en förklaring nämnas, nämligen att ett finfördelat kodningsschema kräver ett stort material som underlag för analysen. Även om den här undersökningen omfattar ca 3.200 program räcker det inte till för att få ett tillräckligt antal observationer när man vill analysera mer fingraderade variabelfördelningar.

Vad som inte ingår i materialet

En rätt avsevärd andel av de privata kanalernas samlade sändningstid är reklam-inslag. Den tiden är inte tablålagd och ingår alltså inte i dataunderlaget. Den totala reklamtiden i de tre kommersiella kanalerna återfinns i Tabell 1. De har hämtats från Ad Check, ett bolag som klockar exakt vilka reklaminslag som sänds ut.

Observera dock vad som sagts ovan: reklamavbrott inom program kan inte skiljas ut ur sändningstiden. Det gör att TV3 och Femman på så sätt registreras för längre sändningstid i förhållande till TV4 än vad som är helt rättvist, eftersom i princip all reklam i den kanalen placeras mellan programmen¹. Om vi antar att hälften av all reklam i de förra kanalerna kommer i avbrott i programmen skulle det innebära en överskattning av dessa kanalers totala sändningstid med upp till 7,5% (om vi utgår från att kanalerna säljer slut på all tillgänglig reklamtid, som högst får motsvara 15% av total sändningstid enligt EUs tv-reklamdirektiv).

Trailerverksamhet och andra icke tablåplanerade pauser och inslag i sändningarna ingår inte heller i sifferunderlaget, eftersom de inte särskiljs i någon av de tillgängliga källorna. För SVTs del tas inte UR-programmen med i analysmaterialet.

Diskussion om kvantitativ innehållsanalys som metod för att studera tv-kanalernas utbud. Förändringar av genrer över tid.

Denna undersökning, som andra s k kvantitativa innehållsanalyser, drabbas oundvikligen av gränsdragnings- och definitionsproblem. Till en del beror det på att textinformationen om programmen varierar i fyllighet och att det av det skälet kan vara svårt att avgöra klassificeringen i enskilda fall.

Svårare ändå är det emellertid att avgöra klassificeringen av en del speciella programformer. Televisionens form och program utvecklas och ändras under hand. Så har det i och för sig alltid varit. 1970-talets svenska tv var annorlunda än 1950-talets. De senaste tio åren har takten varit hög som en följd av den inhemska och internationella förändringsvåg som påverkat mediet sedan mitten av 1980-talet.

Vad som mer och mer kännetecknar televisionen är att blandformer av program dyker upp. Vissa genrer (programkategorier) är väl etablerade och alla kan känna sig övertygade om vad de innebär, t ex nyheter, sport och barnprogram. I jämförelser med tidigare perioder är en enhetlig kodning för sådana program rimligt säker.

Nya blandformer utvecklas hela tiden, varav en del så småningom identifierats som särskilda programkategorier. En sådan bland-

---

¹ Undantagen är reklam som får placeras i "naturliga pauser" i sändningar, dvs halvlekar i fotbollsmatcher, pauser i teaterföreställningar och konserter etc. Tolkningen av begreppet naturlig paus skiljer Radionämnden och TV4 åt. Ett sätt att gå runt begränsningen är att skapa programformer som medger pauser, t ex mellan nyheterna och vädret.

form som idag är väl etablerad i svensk tv sedan 1970-talet är café-programmen. De kodas vanligtvis i huvudkategorin fakta, som blandfakta. En ny programform är frukost-tv, en blandning av traditionella nyhetssändningar, reportageinslag, underhållande intervjuer och barnprogram. Frukost-tv kodas i denna undersökning också som fakta. Debattprogram och studiomagasin med programledare kan som bekant ha olika karaktärer, men kodas som fakta.

Invävt i programformsaspekten ligger kvalitetsaspekten. Man kommer omedelbart in på kvalitativa avvägningar om man vill koda ett program som underhållning eller fakta - om man inte väljer objektiva mätbara kriterier som underlag. Om t ex programledarens bakgrund, ambitionerna med programmet, ämnen som tas upp eller gästerna som bjuds in skall vägas in i bedömningen måste kriterierna utformas i förväg. Om programledaren är journalist, är det då ett informativt program? Om programledaren är fotomodell, är det då ett underhållningsprogram? Om programmet har en husorkester eller andra mer avslappnande inslag är det då ett förströelseprogram? Om ämnet som tas upp är samhällspolitiskt i någon mening är det då ett faktaprogram?

Ett kriterium man skall ställa på kvantitativ innehållsanalys, att klassificeringen skall vara otvetydig, är med andra ord allt svårare att tillgodose på ett enkelt sätt när det gäller televisionens utbud.

I den här analysen har inga värderingar gjorts av olika program eller kanalers sätt att benämna sina program. Av detta följer att:

- * väljer en kanal att rubricera ett program som t ex talk show, dokudrama, nyheter, debattprogram etc, kodas programmet så
- * väljer två olika kanaler att rubricera sina respektive program på olika sätt kodas de olika
- * kvalitetsambitioner i t ex inköpt fiktionsmaterial, såsom att undvika t ex vissa typer av våld, avspeglas inte i detta material; det kräver en värderande bedömning av det faktiska innehållet.

Det är ju helt klart att vad många observatörer och kritiker uppfattar som verkliga skillnader mellan talk shows på olika kanaler borde kunna motivera att de kodas olika, som t ex samhällsdebatt respektive underhållning. I den här analysen har vi dock inte ansett oss ha objektiva kriterier för en sådan värdering. Sådana bör emellertid eftersträvas, men kräver en annan sorts, idag inte tillgänglig forskning att bygga vidare på.

Olika klassificeringsstrategier för genrebestämning.

Ett sätt att komma runt problemet när konventionella

definitioner inte räcker till är att: 1) skapa nya koder eller 2) dela upp koderna mer finfördelat, eller 3) karaktärisera programmen med hjälp av fler "facetter".

Ett enkelt sätt som SVT valde för många år sedan är att införa koden "blandprogram" för att definiera något som har drag från olika programtyper. Café-program har både information och vissa underhållande delar. Blandprogram-kategorin är då ett exempel på den första strategin ovan.

Danmarks Radio² har i ett programklassningssystem som bygger på EBUS s k ESCORT-projekt gått ett steg längre, genom att införa en kod för underhållande journalistik och en annan för journalistisk underhållning. Lyckas forskaren tillämpa koderna riktigt kan man få ett mått på betoningen i blandprogram, alltså om de är mer eller mindre seriöst informativa program eller underhållande. Svårigheterna att entydigt och rättvist koda program ligger emellertid i öppen dager.

Ett exempel på införandet av nya underkategorier (strategi 2) för att skilja olika programformer åt kommer från forskargruppen Acamedia³ i Genève. I ett projekt kallat Euromonitor följs programtablåutvecklingen i fem europeiska länder upp för att analysera konkurrensförhållanden och programstrategiutveckling i Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien och Tyskland. (Se figur 9)

Syftet med projektet var inte att få en total överblick över vad kanalerna erbjuder publikerna, utan syftet är att försöka förklara varför vissa kanaler plötsligt ökar sina andelar av tittandet. Som förklaring till varför publikförändringar inträffat kan deras metod säkerligen vara effektiv. Varför har Kanal X denna säsong ökat sin andel av tittandet med y procentenheter? Finns det en förklaring i deras tablå? Finns nya typer av programsatsningar? Hur kan dessa benämnas? Genom att identifiera innovationer som lockat publiken kan ändringar i konkurrensförhållandet mellan kanalerna förklaras.

Från början utgick man från ett relativt enkelt kodningsschema med elva s k makrogenrer, mycket påminnande om de huvudkategorier som återfinns i SVTs analys. Dessa makrogenrer bryts ned i genrer. T ex makrogenren fiktion delas upp i biofilm, tv film, minierier, serier, "serials", sitcom och drama. Var och en av dessa genrer har sin tv-professionella definition. Under denna nivå kan sedan varje genre brytas ned ytterligare, för att närmare karaktärisera programinnehållet.

---

² DR TV Medieforskning: Programtyper for TV. Fortlöpande revidering av kodningsprinciper för Telescope, som syftar till en kodning av samtliga program i samma databas som tv-mätarsystemet beskriver tittandet på samma program.

³ Information lämnad av gruppens koordinator Paolo Baldi vid ett seminarium på Stockholms universitet den 1 dec 1993

Forskningsstrategin för Euromonitor har hittills varit att skapa en ny minigenre varje gång behovet att karaktärisera en innovativ programform uppstår. Svårigheterna blir snart tydliga: överblicken och mönstret går förlorade och risken att minigenrer börjar överlappa varandra blir större, dvs otvetydigheten i kodningen går förlorad och därmed jämförbarheten mellan olika undersökningar.

Däremot kan metoden på ett intressant sätt sägas avspegla dynamiken i den europeiska televisionens utveckling idag. Det faktum att en forskargrupp anser sig behöva 37 olika minigenrer för att fånga in alla varianter på informativa program visar på en enorm kreativitet inom tv-mediet, men gör rättvisande och enklare försök att bedöma vad som händer inom tv besvärliga.

Ett väl utvecklat exempel på flerfacett-kodning (strategi 3) utgörs av det tyska tv-mätarföretaget GfKs system utformat för de tyska tv-kanalerna⁴. Detta system är uppbyggt på ungefär samma sätt som i SVT-analysen, nämligen att kombinera olika aspekter på programmen till en mer sammansatt bild. Sammanlagt 16 variabler med ett varierande antal underkoder (t ex 31 stycken för fiktion) för olika programtyper syftar till att ge en total bild av utbudet i 46 kanaler år ut och år in.

Det säger sig självt att en effektiv presentation av ett så omfattande informationsmaterial måste bygga på starkt komprimerade huvudgrupper. I GfKs periodvisa redovisningar av utbudet väljer man dock att sammanfatta programflödet i 5-8 olika kategorier, samtidigt som en mer djuplodande analys av genrer, format, produktionsförhållanden mm tas fram för den som så önskar.

Denna typ av kodning förutsätter detaljerad information om programmen, som inga utanför branschen har tillgång till. Har man inte möjligheten tvingas forskaren till att titta på programmen, men det kan ändå vara svårt att täcka alla luckor i kodschemat.

Det finns ett antal uppsatser genomförda vid Institutionen för Journalistik och Masskommunikation vid Göteborgs universitet⁵ som alla syftar till att undersöka hur konkurrensen mellan kanalerna i Sverige påverkar utbudet. Kodningschemat i dessa uppsatser har gradvis utvecklats efter hand som erfarenheterna vuxit, men det är också tydligt att författarna uppfattning av utbudet kommit att påverka kodningen, helt naturligt i och för

---

⁴ Bernward Frank och Heinz Gerhard: Angebot und Nutzung von Fernsehprogrammen. Media Perspektiven, 10/93, sid 471-478.

⁵ Se t ex Karin Beijer och Charlotte Jonasson: Konkurrens - ökad valfrihet eller ökad likformighet? B-uppsats, Vårterminen 1994, JMG; Sara Nilsson och Malin Sandström: Prime time. B-uppsats, Vårterminen 1994, JMG; se även fortnot 6.

sig. Ett exempel är Kanal-93 från höstterminen 1993⁶. Här finns 33 programkategorier av olika slag, några väl etablerade, andra nya och speciella för just denna uppsats (se figur 10).

Uppsatsen illustrerar författarnas behov av att gå bortom ett fåtal grova kategorier, för att öka flexibiliteten och djupet i analysen. Det finns i och för sig invändningar som kan göras mot just detta sätt, som mot de flesta indelningar. Gemensamt för alla är kravet att balansera klarhet och enkelhet mot flexibilitet och förmågan att fånga in skillnader mellan olika program. Det sätt på vilket indelningen av kategorier görs bestämmer givetvis vilka analyser som kan genomföras och vilka resultat man kan komma fram till.

Några ord bör också sägas om den statistiska presentationen av det kodade materialet. Först har vi det självklara problemet med att sammanfatta genom hopslagning av underkategorier eller huvudkategorier. I den här rapporten har t ex inte religion skilts ut från fakta i övrigt, vilket bör göras. Anledningen är att SVT tidigare alltid gjort så. Det har inte spelat så stor roll tidigare, då omfattningen varit liten totalt sett och fortfarande är det. Men andra kanaler sänder mer religion och det är då viktigt att särskilja programtypen från fakta. En annan anledning är att i debatten om trender och utveckling av programtablåer kan även mindre anomalier i redovisningen få betydelse för slutsatserna.

Det förekommer att forskarna vill sammanfatta genom dikotomisering av materialet: vad är t ex balansen mellan information och förströelse, mellan public service och kommersiellt utbud, eller seriöst och icke-seriöst. Det är ofrånkomligt att värderingar smyger sig in i en sådan förenkling.

Några exempel: Ett sätt är att föra alla filmer till populärutbudet, dvs vad som är kommersiellt betingat. Om en kanal visar en smal cineastisk film från en udda filmkultur är detta inte rättvist. Att automatiskt beteckna barnprogram som seriöst utbud är inte rättvist, om man inte tar hänsyn till vilket slag de är.

Slutligen, vad gäller volymmåtten måste försiktighet iakttas. En kanal som kraftigt ökar sin sändningstid, men samtidigt behåller den tidigare omfattningen av t ex kvalitativa barnprogram, kan registreras som missgynnare av dessa program. Deras andel av totalvolymen sjunker. Helst bör både andelar och faktiskt tidsmått användas, totalt och för varje kategori. Mediepolitiska beslut på grundval sammanfattningar av innehållsanalyser måste givetvis byggas på objektiva och genomtänkta motsatspar.

---

⁶ Anica Olson och Eva Stenelo: Kanal -93. En innehållsanalys av Kanal 1, TV2, TV3, TV4 och TV5Nordic. B-uppsats, Höstterminen 1993, JMG.

Avslutning.

Den metod som valts i den här analysen av det svenska tv-utbudet är effektiv om man vill få en överblick av ett omfattande statistiskt material och göra standardiserade jämförelser. Den kan emellertid inte fånga in kvalitetsaspekter på innehållet. För att ta reda på hur programinnehållet förändrats i någon kvalitativ mening måste man därför använda andra metoder. Mycket önskvärt är det dessutom att flera ger sig i kast med att söka objektiva kriterier för att klassificera nya programformer och kriterier för att klassificera kvaliteten i olika program inom samma genre. Alla dokumentärer är inte av samma kvalitet, talk shows kan vara journalistiskt kvalificerade eller nulliteter. Men det gäller att hitta grunder för en sådan gradering. Annars kan det bli tal om "etiketts-svindleri" även i förment vetenskapliga innehållsanalyser.

Debatten om programkvalitet

I debatten om utvecklingen av SVTs utbud är startpunkten oftast kvalitativ, värderande eller tolkande. "Utbudet är kommersialiserat", programmen är "utslätade och av lägre kvalitet", det blir alltmer "underhållning och enkel förströelse" i public service-kanalerna är exempel på kritik av dagens utbud i jämförelse med tidigare perioder. En svensk debatt om innehållet i televisionen är angelägen, men den kräver systematiska undersökningar för att ha någon mening. Sådana undersökningar görs sällan eftersom de är tidsödande och därmed dyrbara.

Den statistiska analys som gjorts på föreliggande material har ändå sitt värde, främst genom att den redovisar alla kanalers utbud på likvärdigt sätt. Fram till den tidpunkt då t ex MMS kan tillhandahålla något motsvarande inom ramen för de dagliga publikmätningarna är det nödvändigt att ta fram sådan jämförande statistik "för hand".

Indirekta kvalitetsmått

En statistik analys som denna beskriver utbudets allmänna karaktär. Balansen och spridningen mellan olika programkategorier utgör ett kvalitetsmått på det totala utbudet. Fördelningen inom olika kategorier ett annat. Förhållandet mellan in-hemskt och utländskt kan vara ett annat. Den genomsnittliga åldern på programmen, med undantag för klassiker, kan vara ett ytterligare ett mått. Ibland framhålls singelprogram som bättre kvalitet än serieprogram.

MACROGENRES											
FICTION	INFORMATION	INFO-SHOW	SHOW	JEUX	SPORT	ENFANTS	JEUNES	EDUCATION	RELIGION	AUTRE	
CINEMA COURT-METRAGE TV MOVIE MINISERIES SERIES SERIAL SITCOM DRAMA	NEWS NEWS MAGAZINE MAGAZINE ENQUETE REPORTAGE DEBAT CONTENTORE DOCUMENTAIRE "EVENT"	TALK SHOW TRIBUNAL CATHODIQUE TV - REALITE DEBAT	VARIETE "GRAN GALA" CONTENTORE SERVESHOW HANGAR MUSICAL THEATRE CHOLE	QUIZ GAME	ACTUALITES MAGAZINE DREPT DREPT CONTENTORE	DESSINS ANIMES ANIMATION ANIMAL FICTION VIDEO MUSICALE CONTENTORE NEWS MAGAZINE FICTION SHOW JEUX SPORT EDUCATION	DESSINS ANIMES ANIMATION VIDEO MUSICALE CONTENTORE NEWS MAGAZINE FICTION SHOW JEUX SPORT EDUCATION	FORMATION SCOLAIRE FORMATION UNIVERSITAIRE FORMATION ADULTES	COURS DE LANGUE		TELESHOPPING DEFENSE CONSCIENTIBILIS TRIBUNES / ACCES PROMOTION CINEMA PROMOTION PROGRAMMES
MICROGENRES											
AVENTURE COMEDIE COMEDIE MUSICALE COMIQUE DRAME EROTIQUE ESPIONNAGE FANTASTIQUE FILM OPERA FILM MUSICAL CLIFFE HORROR HISTORIQUE POLIER RICH & FAMOUS WESTERN	JT MI/DI JT SOIR JT NUIT FLASH JT Regional JT International ART AGRICULTURE ANIMAUX CINEMA CONSUMATION CUISINE CULTURE CURIOSITE DOMESTIQUE SPORTS DE L'HOMME ECONOMIE ECOLOGIE EDUCATION EUROPE EVASION EDUCATION GENERALITES HISTOIRE LITTERATURE LIFE STYLE MEDIA MODE MUSIQUE POLITIQUE SCIENCE SECURITE SOCIAL SPORT SAUTE TAUROLOGIE TOURISME	SCIENCE-SHOW CULTUREL MEDICINE	JEUX CONCOURS MUSIQUE QUISSOLE MUSIQUE JAZZ OPERA OPRETTE BALETT	LOTTERIE SPORTIF CULTUREL CINEMA "RENCONTRES"	ATHLETISME ATHLETISME AUTOMOBILE BASKET BOIE CATCH HIPPISME CYCLISME FOOTBALL FOOTBALL USA GOLF HANDBALL HOCKEY NATATION PATINAGE PING-PONG RUGBY SKI TENNIS VOLE GENERALITE	cf Microgenres relatifs à INFORMATION FICTION SHOW JEUX SPORT	cf Microgenres relatifs à INFORMATION FICTION SHOW JEUX SPORT	cf Microgenres relatifs à INFORMATION SPORT			

Källa: Euromonitor, maj 1991. Acamedia, Geneve

Figur 9

(Tabell 1.) Kanal 1:s programutbud under 1992/1993:
antal program, minuter och procent

Nr	Program-kategori	Antal program	Antal i %	Programtid i min	Programtid i %
1	Film	85	5	7563	12
2	TV-serie	142	9	6147	10
3	Deckare	19	1	956	2
4	Sport	102	6	4875	8
5	Nyheter	228	14	3943	6
6	Dokumentär/rep	90	6	4665	8
7	Debatt/disk./int	41	3	2755	4
8	Pop/rock	21	1	623	1
9	Klassisk musik	21	1	1190	2
10	Konst/litt./kult.	36	2	1440	2
11	Teater/TV-teat.	7	0	285	0
12	Populärvetensk.	7	0	370	1
13	Frågetävlingar	18	1	465	1
14	Allm. underhåll.	108	7	4025	6
15	Barnprogr/teck.	228	14	6366	10
16	Ungdomsprogr.	27	2	795	1
17	Natur/miljö	24	2	1175	2
18	Kost/hälsa/mot.	22	1	615	1
19	Utbildning	79	5	7421	12
20	Konsumentuppl.	1	0	5	0
21	Religion	2	0	40	0
22	Andra nyheter	71	4	635	1
23	Annan musik	25	2	675	1
24	Brott & olyckor	0	0	0	0
25	Prat-show	0	0	0	0
26	Blockunderhålln	25	2	2546	4
27	Spel & dobbel	2	0	35	0
28	Frukost-TV	0	0	0	0
29	Ekonomi	127	8	839	1
30	Lokal-TV	0	0	0	0
31	Café-program	0	0	0	0
32	Invandrarprogr.	29	2	1055	2
33	Övrigt	34	2	470	1
	Summa	1621	100	61974	99

I Tabell 1 ser vi Kanal 1:s programkategorier och dessas spridning och omfattning - antal program och programtid okt. 1992-sept. 1993

Värt att notera är att Kanal 1 sänder ca två ekonomiprogram per dag. Konst/litteratur/kultur-program sänds ca tre gånger i veckan.

Källa: Anica Olson & Eva Stenelo: Kanal -93. En innehållsanslys av Kanal 1, TV2, TV3, TV4 och TV5Nordic. Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, 1993. B-uppsats, Medie- och kommunikationsvetenskap.

Fiktionsutbudets fördelning, minuter, 1987 och 1993. Inkl. B/U-fiktion, exkl. SVTs Minoritetsprogram

Fiktion	Kanal 1/87	TV2/87	Kanal 1/93	TV2/93	TV3/93	TV4/93	Fem./93
Långfilm	620	685	1626	1570	6371	501	2551
Hist/ep fikt	1670	245	215	544	1429	2452	2089
Nutid fikt	1530	1470	2200	1281	6039	3318	4039
Dramadok	0	0	0	0	0	0	0
Kortfilm	20	0	77	53	0	0	0
Kom/Revy/Sk	0	15	227	76	53	0	0
Teater, insp	120	140	0	77	0	0	0
Övrigt	400	0	0	161	293	0	390
Totalt	4360	2565	4345	3762	14185	6271	9069

Svenskt	42%	37%	62%	28%	3%	4%	0%
Min/dag	156	92	155	134	507	224	324

Bilaga
Tabell 4

Litteraturförteckning

Baldi, Paolo: New trends in European programmes. EBU Review, Summer 1994, sid 23-27.

Beijer, Karin och Jonasson, Charlotte: Konkurrens - ökad valfrihet eller ökad likformighet? B-uppsats, vårterminen 1993. Medie- och kommunikationsvetenskap, Göteborgs universitet.

DR TV Medieforskning: Programtyper for TV, 6. rev. udgave, 4 oktober 1993. Projekt Public service regnskab.

Frank, Bernward och Gerhard, Heinz: anbot und Nutzung von Fernsehprogrammen. Media Perspektiven, 10/93, sid 471-478.

Hillve, Peter och Rosengren, Karl-Erik: Swedish Public Service Television: Quality for Sale? In Studies of Broadcasting, 30 1994, sid 87-114. Broadcasting Culture Research Institute, NHK, Tokyo 1994.

Hillve, Peter: Valfrihet förverkligad? Om mångfald i fyra svenska tv-kanaler. D-uppsats, 1992. Medie och kommunikationsvetenskap, Lunds universitet.

Kohvakka, Rauli: Moving images in Finland 1994. Statistikcentralen, Kultur och massmedier, 1994:2. Helsingfors, 1994.

Nilsson, Sara och Sandström, Malin: Prime time. B-uppsats, vårterminen 1994. Medie- och kommunikationsvetenskap, Göteborgs universitet.

Olson, Anica och Stenelo, Eva: Kanal -93. En innehållsanalys av Kanal 1, TV2, TV3, TV4 och TV5Nordic. B-uppsats, höstterminen 1993. Medie- och kommunikationsvetenskap, Göteborgs universitet.

Studies of Broadcasting Special Issues: Quality Assessment of Broadcast Programming I-IV, 1990-1994. Broadcasting Culture Research Institute, NHK, Tokyo, 1990-1994.

Kodboken

Vi har använt oss av variablerna KANAL (Kanal 1, TV2, TV3, TV4 och TV5), ÅR (1987 och 1993), MÅNAD (09-11) och DAG (01-31).

Den variabel vi har valt att kalla PROGRAMTTITEL kan även ses som ID-nummer. En del vana kodare föredrar en variabel för ID-nummer så att varje enhet lättare kan identifieras vid eventuella korrigeringar av det kodade materialet. Vi utgick från att en ytterligare variabel var onödig då vi använde oss av ett gemensamt ID-nummer för varje enskild programtitel. Detta gjorde att vi lättare kunde hitta bland de olika programmen samt även smidigare göra korrigeringar och jämföra kodningar för ett visst program. För att varje program skulle få ett ID-nummer gick vi igenom samtliga titlar och numrerade dem i bokstavsordning efter år och kanal. Samtidigt som detta gjorde vi en första klassificering av programmen och testade därmed kodboken.

STARTTID blev för samtliga program det klockslag som 1987 angavs i Röster i Radio (RiR) och 1993 i Dagen-efter-rapporten från MMS.

Den totala PROGRAMLÄNGDEN per program blev för 1987 den sändningstid som angavs i RiR. Detta medför att det finns en stor risk att trailers, vilka inte alltid annonseras, påannonseringar och sent påkomna program inte har kodats. Detta gör att programlängden för 1987 inte är helt korrekt. För 1993 har vi använt den programlängd som står angiven i MMS. I denna tid ingår den reklam som ligger inom programmen för TV3 och TV5 men inte den reklamtid som ligger mellan programmen.

SÄNDNINGSTATUS har kodats i de fall där RiR har angett att det är en **Repris** eller **Snabbrepris** (repris inom en vecka). Har det inte framgått att programmet är en repris har det kodats som en **Förstasändning**. När det gäller kategorin **Tidigare sänt i annan kanal** har det i vissa fall gått att kontrollera programmen genom SVT men denna kategori är högst osäker och kan inte användas.

SÄNDNINGSTYP har delats in i **Rikssändning** och **Lokalsändning**. Dessa kategorier har endast varit aktuella för TV2 och TV4.

När det gäller SÄNDNINGSFREKVENSEN har alla program kodats som **Singel** om inte annat har framgått enligt RiR. Även enskilda program som ingår i serier har kodats som singel. Vi har valt att kalla programmen i kategorierna **Fiktion**, **Nöje** och **Musik** för **Serie** och i kategorierna **Fakta**, **Nyheter** och **Sport** för **Återkommande** då dessa kategorier konnoterar olika. Serie är ett "svårt" ord och associeras ofta med mer nöjesbetonat innehåll snarare är faktamässigt.

ANTAL AVSNITT har kodats då det har framgått i RiR. Då det tydligt har framgått att det är en serie/återkommande men inte antalet avsnitt har vi försökt ta reda på det hos respektive kanal. Har inte kanalen kunnat eller viljat svara på det har SVT bistått med viss information. Detta medför att variabeln får ses som osäker.

SPRÅK har kodats efter det produktionsland som har angetts i RiR. Här har kategorierna **Svenska, Engelska och Övriga** använts. I kategorin engelska har länder som **Australien, England, Kanada och USA** placerats. Då produktionslandet inte har angivits har vi försökt få reda på det hos respektive kanal. Har inte kanalen kunnat eller viljat svara på detta har SVT bistått med viss information. Detta medför att variabeln får ses som osäker.

PRODUKTIONSÅR är ytterligare en variabel som visat sig osäker. Över lag brukar endast produktionsår anges i RiR när det gäller långfilmer och och i vissa fall även för serier. Produktionsår har alltså kodats utefter det som har angetts i RiR. Vi har även här försökt få information från respektive kanal, har inte de inte kunnat eller viljat svara har SVT bistått med viss information.

För variabeln PRODUKTIONSLAND har vi använt kategorierna **Sverige, Norden, England, USA, Australien, Kanada och Övriga**. Här gäller samma problematik som har angetts för variabeln språk vilket medför att variabel får ses som osäker.

Variabeln PRODUKTIONSTYP visade sig vara ogenomförbar. Här hade vi önskat att få fram kategorierna **Egenproduktion, Utläggning, Samproduktion, Inköpt visningsrätt och Upplåten programtid**. Det skulle krävas ett mycket omfattande arbete från oss respektive kanalerna och vi ansåg därmed att denna variabel fick utgå.

UTTALAD MÅLGRUPP har kodats som **Vuxen** om det inte tydligt har framgått att målgruppen varit **Barn, Ungdom eller Barn/ungdom**. Vissa serier på eftermiddagarna rubriceras exempelvis som "ungdomsserie".

MINORITET omfattar de program som sänds på minoritetsspråk. Vi har valt att använda kategorierna **Minoritet, ex finska, serbiska, kroatiska etc, samt Hörselskadade**.

När det gäller FAKTA har det bitvis varit svårt att skilja mellan de olika programkategorierna **Reportage** och **Dokumentär**. En dokumentär har vi tolkat som ett program som uttalat har skapats av en person sett genom dennes temperament. Ett reportage, å andra sidan, skall sakligen referera verkligheten och vara en aktuell skildring.

Intervju/porträtt/samtal har ibland varit problematisk att särskilja från reportage men över lag har intervju en större prägel av intimitet. **Magasin** innefattar de program som har en programledare och där det förekommer inslag i form av reportage, intervjuer eller dokumentärer.

Närliggande denna kategori är **Pratshow**. För denna kategori har programledaren en mer framträdande roll och den ligger ibland på gränsen till Nöje. Vi har valt att låta alla pratshower ligga inom kategorin Fakta. Det går inte att skilja på "Svar Direkt", "Aschberg", "Adam", "Maj Fant" och "Emma" utan att göra värderingar av innehållet. För framtida undersökningar vore det intressant att skilja mellan mer fakta- och nöjesbetonade pratshower. **Frukost-TV** förekommer endast i TV2 och TV4. För denna kategori ingår alla nyhetssändningar i programtiden. **Café-program** är i formen både likt ett magasinprogram och ett blandprogram och det kan diskuteras om den bör ligga inom Nöje. Vi har dock valt att lägga dessa program inom Fakta. Övriga programkategorier är **Gestaltad icke-fiktion**, **Transmission**, **Lokal-TV**, **Utbildningsradion** och **Övrigt**.

Förutom de olika programkategorierna har vi även kodat vilket **Ämne** som programmet behandlar. Detta har endast varit möjligt när det har framgått i RiR och när våra egna erfarenheter om de olika programmen har varit till hjälp. Det bästa här hade varit att göra en objektiv kvalitativ analys av respektive programkategori. Detta gäller även det som har behandlats inom programmet, **Innehåll**. Vi hade för avsikt att få fram vilket **Land** som behandlades i programmet men det har inte framgått i RiR och detta gör kategorin oanvändbar.

Inom FIKTION är **Spelfilm** den största programkategorin som ofta beskrivs bäst i RiR. **TV-fiktion episk** är de serier som utspelar sig före år 1980 och **TV-fiktion nutidsdrama** utspelar sig efter 1980. **Dramadokumentär** innefattar de program som återger en händelse korrekt historiskt utan dramatisering. Till skillnad mot dokumentär använder man däremot skådespelare. **Kortfilm/korta avsnitt** innefattar de filmer som inte ryms inom spelfilmer eller TV-movie. **Komedi/revy/sketch**, **Inspelad teaterföreställning** och **Övrigt** är de övriga kategorierna. Vi har även här kodat de olika programmens **Innehåll** utefter det som framgått i RiR samt våra egna erfarenheter.

I variabeln MUSIK finner vi åter programkategorierna **Reportage, Dokumentär, Magasin och Intervju/porträtt/samtal**. Hit har även förts kategorierna **Inspelad- och Direktsänd konsert, Video (-klipp)** samt **Övrigt**. Problemet med video (-klipp) är att de tycks ha blivit en vanligare form av pausprogram men de rubriceras inte som detta i RiR. För de olika kategorierna har vi även här valt att koda **Innehåll** och gjort detta efter de olika musikstilarna. Det har inte alltid framgått i RiR vilken musikstil det har varit och här har vi åter fått använda oss av egna erfarenheter.

För NÖJE har vi kategorierna bland annat kategorierna **Estrad/artist/show, Transmission och Övrigt. Frågesport/tävling/spel** karakteriseras av det tävlande momentet. Frågesport är just när man svarar på frågor, i tävlingar utför man något och spel är oftast en blandning av ett aktivt moment som leder till att man svara på en fråga. Dessa program ligger ofta inom blandprogrammen som även kan rubriceras som familjeprogram. Vi har valt att skilja på **Blandprogram; lekar/spel/musik** och **Blandprogram: reportage om...** Blandprogram: reportage om... omfattar i huvudsak program som även kan ses som promotion för en ny film eller en artist som har gett ut en ny skiva. Vi har valt att använda en kategori som vi kallar för **Programupptakt** som främst är aktuell när ett blandprogram som är splittrat på många olika programpunkter startar. Även här har vi valt att koda de olika kategoriernas **Innehåll** så som det har framgått i RiR samt efter våra egna erfarenheter.

NYHETER har kategoriserats efter **Långa nyheter**, dvs längre är 20 minuter, och **Korta nyheter**, kortare än 20 minuter. Innehållsmässigt har vi sett om det varit **Allmän/blandat** eller endast **Ekonomi nyheter**.

Det har även förekommit **HALLÅ/TRAILER** och där har vi kodat om det har varit (tablålagt) **Pausprogram**, (tablålagd) **Påannonsering, Anslagstavlan** eller **Övrigt**. Vi hade även med kategorin **TV-köp** men den kom aldrig till användning.

SPORT har också fått kategorierna **Magasin, Reportage och Dokumentär** samt en egen kategori för **Nyheter**. Här finner vi även **Evenemang** som sänds i efterhand till skillnad mot **Transmission** som är direktsänd. Här ingår även **Redovisning av spel & dobbel** samt **Övrigt**. Innehållsmässigt har vi sett till om det har varit en **Tävling i Sverige** eller **Tävling i utlandet**, om det har varit en **Landskamp**, ett **Blandat innehåll** eller **Övrigt**. Här har även **Sportgrenen** angetts.

Kodbok Televisionskanalerna 1 - 5, 1987 och 1993

V-nr	Position	Variabel	Värde	Kategori
1	1	Kanal	1	TV1
			2	TV2
			3	TV3
			4	TV4
			5	TV5/Nordic
2	2 - 3	År	87	1987
			93	1993
3	4 - 5	Månad	01 - 12	
4	6 - 7	Dag	01 - 31	
5	8 - 11	Programtitel	1 0 0 1 - 9 9 9 9	
6	12 - 15	Start tid	0 0 0 0 - 2 3 5 9	
7	16 - 18	Programlängd	0 0 0 - 9 9 9	minuter
8	19	Sändningsstatus	1	förstasändning
			2	repris
			3	snabbrepris (inom en vecka)
			4	tidigare sänt i annan kanal
			9	ej kodbar
9	20	Sändningstyp	1	rikssändning
			2	lokal- & regionalsändning
			9	ej kodbar
10	21	Sändningsfrekvens	1	singel
			2	serie (fiktion, nöje & musik)
			3	återkommande (fakta, nyheter & sport)
			9	ej kodbar

V-nr	Position	Variabel	Värde	Kategori
11	22 - 24	Antal avsnitt	0 0 0 - 9 9 9	
12	25	Språk	1	svenska
			2	engelska
			3	övriga
			9	ej kodbar
13	26 - 27	Produktionsår	0 0 - 9 3	
14	28	Produktionsland	1	Sverige
			2	Norden
			3	England
			4	USA
			5	övriga, ex samproduktion
			6	Australien
			7	Kanada
			9	ej kodbar
15	29	Produktionstyp	1	egenproduktion
			2	utläggning
			3	samproduktion
			4	inköpt visningsrätt (ex utländsk serie & film)
			5	upplåtern programtid (TV5 Nordic)
			9	ej kodbar
16	30	Uttalad målgrupp	1	barn (förskola, låg- & mellanstadiet)
			2	ungdom (högstadiet & gymnasiet)
			3	barn/ungdom
			4	vuxen
			9	ej kodbar
17	31	Minoritet	1	minoritet
			2	hörselskadade
			9	ej kodbar

<u>V-nr</u>	<u>Position</u>	<u>Variabel</u>	<u>Värde</u>	<u>Kategori</u>
18	32 - 33	Fakta	1 0	reportage
			1 1	dokumentär (uttalad person som skapat)
			1 2	magasin
			1 3	intervju/porträtt/samtal
			1 4	pratshow
			1 5	frukost-TV
			1 6	café-program
			1 7	gestaltad icke-fiktion
			1 8	transmission
			1 9	lokal-TV
			2 0	utbildningsradion
			2 1	övrigt
			9 9	ej kodbar

Position	Värde	Ämne	Värde Innehåll
34 - 37	0 1	religion	1 1 gudstjänst, förkunnelse
	0 2	kultur/humaniora	1 2 om religion, livsåskådning
	0 3	natur/miljö/fritid	1 3 bekännelse, tro, självupplevd
	0 4	politik/samhälle	1 4 folkkultur
	0 5	teknik/naturvetenskap	1 5 visuell konst :måleri, grafik mm.
	0 6	ekonomi/konsument	1 6 litteratur
	0 7	medicin/hälsa/samliv	1 7 ark., stadsplan, bebyggelse, hus
	0 8	evenemang	1 8 scenkonst
	0 9	utbildning	1 9 massmedier
	1 0	blandat	2 0 historia
	1 1	övrigt	2 1 natur, geo, miljö, jordbruk
	9 9	ej kodbar	2 2 fritid, hobby, resor, turism
			2 3 statsskick & liknande
			2 4 dagsaktuell politik, partifrågor
			2 5 ekonomi, närings,- arbetsliv
			2 6 transport, kommunikation
			2 7 miljövard, jordbrukspolitik
			2 8 kultur-, utbildn.-, forskningspolitik
			2 9 försvar, utrikespol., fredsförhandl.
		3 0 internationella förhållanden	
		3 1 teknik, teknologi	
		3 2 natur-,bio-,medicinvetenskap	
		3 3 konsumentuppl., privatekonomi	
		3 4 allmän hälsa, sjukvård, medicin	
		3 5 enskilda människor	
		3 6 språk	
		3 7 fördröjd sändning	
		3 8 direktsändning	
		3 9 blandat	
		4 0 övrigt	
		9 9 ej kodbar	

<u>Position</u>	<u>Värde</u>	<u>Land</u>
38 - 39	0 1	Sverige
	0 2	Norden
	0 3	Västeuropa
	0 4	Övriga Europa (ex Ryssland)
	0 5	Nordamerika
	0 6	Övriga Amerika (ex Syd Georgien)
	0 7	Afrika
	0 8	Mellanöstern
	0 9	Syd- Sydostasien (Japan)
	1 0	Fjärranöstern
	1 1	Oceanien (Australien, NZ)
	1 2	blandat
	1 3	övrigt
	9 9	ej kodbar

Kodbok Televisionskanalerna 1 - 5, 1987 och 1993

V-nr	Position	Variabel	Värde	Kategori	Värde	Innehåll			
19	40 - 43	Fiktion	1 0	spelfilm	0 1	komedi			
			1 1	TV-fiktion episk hist. <80-talet	0 2	spänning/thriller			
			1 2	TV-fiktion nutidsdrama >80-talet	0 3	polis-, deckar-tema			
			1 3	dramadokumentär	0 4	jurist- journalist-tema			
			1 4	kortfilm/korta avsnitt	0 5	skräck/science fiction			
			1 5	komedi/revy/sketch	0 6	action/äventyr			
			1 6	inspelad teaterföreställning	0 7	västern			
			1 7	övrigt	0 8	kärlek/romantik			
			9 9	ej kodbar	0 9	erotik			
					1 0	vardags- familjedrama			
					1 1	rik- och glamour-tema			
					1 2	musik			
					1 3	kabaré/satir			
					1 4	tecknat/animerat/saga			
					1 5	psykologisk/social/biografi			
					1 6	övrigt/studio			
					1 7	"drama" ospecificerat			
					9 9	ej kodbar			
			20	44 - 47	Musik	1 0	reportage	0 1	konstmusik, klassisk/modern
						1 1	dokumentär	0 2	balett
1 2	magasin	0 3				opera			
1 3	intervju/porträtt	0 4				operett/musikal			
1 4	inspelad konsert	0 5				folkmusik			
1 5	direktsänd konsert	0 6				visa/sång			
1 6	video (-klipp)	0 7				country			
1 7	övrigt	0 8				pop			
9 9	ej kodbar	0 9				rock			
		1 0				soul/r&b			
		1 1				jazz			
		1 2				blandat			
		1 3				övrigt			
		9 9				ej kodbar			

Kodbok Televisionskanalerna 1 - 5, 1987 och 1993

XI

V-nr	Position	Variabel	Värde	Kategori	Värde	Innehåll
21	48 - 51	Nöje	1 0	estrad/artist/show	0 1	artistframträdande
			1 1	frågesport/tävlingar/spel	0 2	cirkus/trolleri
			1 2	blandprogram; lekar/spel/musik	0 3	dold kamera/amatörvideo
			1 3	blandprogram; reportage om...	0 4	evenemang
			1 4	transmission	0 5	frågesport (svara endast)
			1 5	övrigt	0 6	tävling (utför något)
			1 6	programupptakt	0 7	spel
			1 7	barnprogram	0 8	musik/film
			9 9	ej kodbar	0 9	blandat
						1 0
			9 9	ej kodbar		
22	52 - 55	Nyheter	1 0	långa nyheter > 20 minuter	01	allmänt/blandat
			1 1	korta nyheter < 20 minuter	02	ekonomi
			9 9	ej kodbar		
23	56	Hallå/ trailer	1	tablålagda pausprogram		
			2	tablålagd påannonsering		
			3	anslagstavlan		
			4	TV-köp		
			5	övrigt		
			9	ej kodbar		
24	57 - 60	Sport	1 0	magasin	0 1	tävling i Sverige
			1 1	reportage	0 2	tävling i utlandet
			1 2	dokumentär	0 3	landskamp
			1 3	nyheter	0 4	blandat
			1 4	evenemang	0 5	övrigt
			1 5	transmission	9 9	ej kodbar
			1 6	övrigt		
			1 7	redovisning av spel & dobbel		
			9 9	ej kodbar		

Position	Värde	Sportgren	Värde	Sportgren
61 - 62	0 1	Fotboll	3 5	
	0 2	Kappsegling	3 6	
	0 3	Hockey	3 7	
	0 4	Tennis	3 8	
	0 5	Boxning	3 9	
	0 6	Indy-Car	4 0	
	0 7	Amerikansk fotboll	4 1	
	0 8	Schack	4 2	
	0 9	Trav	4 3	
	1 0	Löpning	4 4	
	1 1	Biljard	4 5	
	1 2	Golf	4 8	
	1 3	Wrestling	4 6	
	1 4	Utförsåkning	4 7	
	1 5	Karate	4 8	
	1 6	Basket	4 9	
	1 7	Formel 1	5 0	
	1 8	Gymnastik	5 1	
	1 9	Skidåkning	5 2	
	2 0		5 3	
	2 1		5 4	
	2 2		5 5	
	2 3		5 6	
	2 4		5 7	
	2 5		6 1	
	2 6		5 8	
	2 7		5 9	
	2 8		6 0	
	2 9		6 1	
	3 0		6 2	
	3 1		6 3	
	3 2		6 4	
	3 3		6 5	
	3 4		6 6	

TV-utbudet totalt, minuter, 4 veckor 1993. (Reklamtiden enligt AdCheck)

	1987	1987	1993	1993	1993	1993	1993	1993
	Kanal 1	TV2	Kanal 1	TV2	TV3	TV4	Femman	
Fakta	2712	4 685	5 017	8 505	2 390	6 538	4 036	
Fiktion	4008	2 565	4 241	3 311	11 287	5 920	9 069	
Musik	415	575	633	419	28	38	0	
Nöje	1315	1 340	1 134	1 352	980	4 025	477	
Nyheter	1405	1 185	1 450	1 617	214	1 504	230	
Sport	1135	1 395	1 164	1 339	1 783	1 610	1 015	
B/U	1505	1 300	1 846	2 474	4 724	627	165	
Övr.	1165	175	1 212	308	0	37	329	

1987, min	13 660	13 220						26 880
1993, min			16 697	19 325	21 406	20 299	15 321	93 048
UR	3425	825	3 901	850				6316
Reklam					2607	1758	1951	
Min/dag	488	472	596	690	765	725	547	960
Min/dag								3 323

Bilaga
Tabell 1

TV-utbudet bästa sändningstid. 1987 och 1993. Program vars sändningstid börjar 19.00 - 21.59.

	Kanal 1/87	TV2/87	Kanal 1/93	TV2/93	TV3/93	TV4/93	Fem./93
Fakta	895	1415	1343	1543	848	781	52
Fiktion	1700	2000	1687	1283	2607	695	5583
Musik	170	130	86	182	28	0	0
Nöje	650	425	610	632	514	1757	123
Nyheter	980	1185	857	1186	69	613	90
Sport	400	245	555	397	182	51	55
B/U	100	60	343	119	422	177	106
Övr	45	45	37	10	0	37	35
Totalt	4 940	5 505	5 518	5 352	4 670	4 111	6 044

Min/dag

176

197

197

191

167

147

216

Bilaga
Tabell 2